စစ်ကုန်းကျေးရွာ

အင်းတရော်အုပ်စု၊ဇလွန်မြို့နယ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

---

# ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းစာတမ်း

(ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့် ဦးစားပေး

ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့်အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ စစ်ကုန်းကျေးရွာ

(ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဇလွန်မြို့နယ်၏အကူ

အညီဖြင့်ရေးဆွဲပါသည်။)

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၂၂

# မာတိကာ


မာတိကာ
အတိုကောက်စကားလုံးများ ၁
စကားချီး ၂
စစ်ကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဇလွန်မြို့နယ် ၃
စစ်ကုန်းကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြက္ခဒိန်၊ ဇလွန်မြို့နယ် ၄

**အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်**

(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၅
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၆

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၆
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား ၆
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၇

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၇
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၀
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၅
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၆

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၇

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်၄င်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၀
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၁

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၂
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၃
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

**နောက်ဆက်တွဲ**

**နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ** ၂၅

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

**(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ
**နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ** ၇၈
**ဇယား ၄၃** ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
**နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)** ၈၀
**ကိုးကားစာရင်း**

## အတိုကောက်စကားလုံးများ

| | |
|---|---|
| AIDS | ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ |
| DRD | ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန |
| HIV | ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ် |
| MADB | မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် |
| MEB | မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် |
| MMK | မြန်မာကျပ် |
| MoALI | စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန |
| NGO | အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း |
| PRA | ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း |
| SLRD | ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန |
| STD | လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ |
| PTA | မိဘဆရာအသင်း |
| TB | တီဘီရောဂါ |
| VDG | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ |

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၁/၂၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၅/၂၆ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထား သည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမနှင့် ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့်အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေး သော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်း များကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်းလူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲ ရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သောကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုး မှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိ နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၂၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စစ်ကုန်းကျေးရွာ

ဇလွန်မြို့နယ်

## အင်းတရော်အုပ်စု၊ စစ်ကုန်းကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ

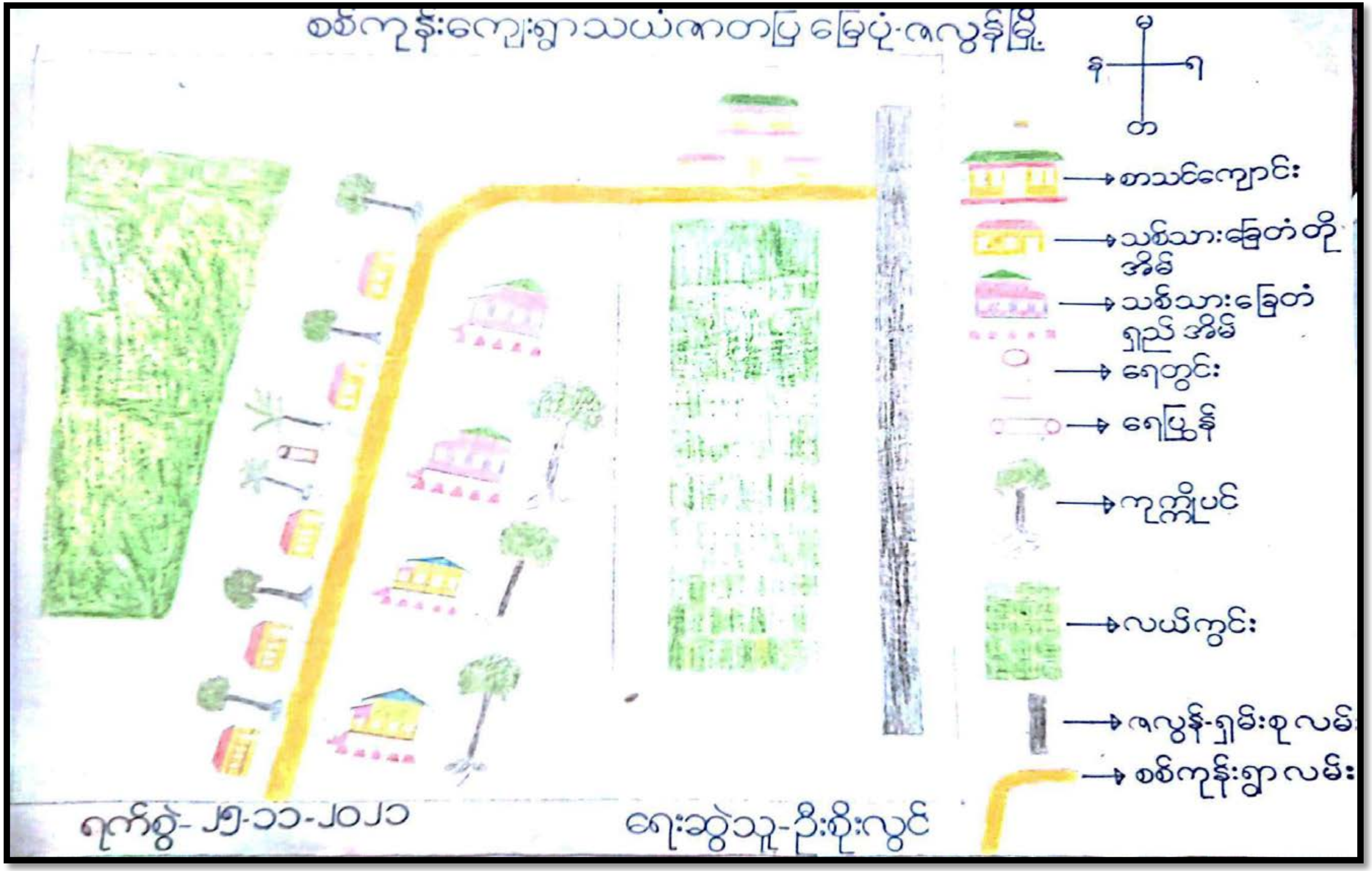

အင်းတရော်အုပ်စု၊ စစ်ကုန်းကျေးရွာရာသီခွင်ပြက္ခဒိန်

စစ်ကုန်းကျေးရွာရာသီခွင်ပြ-ပြက္ခဒိန် - ဇလွန်မြို့

| စဉ် | အကြောင်းအရာ | တန်ခူး | ကဆုန် | နယုန် | ဝါဆို | ဝါခေါင် | တော်သလင်း | သီတင်းကျွတ် | တန်ဆောင်မုန်း | နတ်တော် | ပြာသို | တပို့တွဲ | တပေါင်း |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ၁ | ရာသီဥတု | | | | | | | | | | | | |
| ၂ | စိုက်ပျိုးရေး | ပဲသိမ်း | ပေါင်းဆွ | မျိုးကျဲ | စပါးစိုက် | ပေါင်းနှုတ် အစာကျွေး | အစာကျွေး | စပါးရိတ်သိမ်း | မတ်ပဲစိုက် | အားဆေးဖျန်း | မှိုသတ်ဆေးဖျန်း | ပိုးသတ်ဆေးဖျန်း | ရိတ်သိမ်း |
| ၃ | ကျန်းမာရေး | | | | | | | | | | | | |
| ၄ | မွေးမြူရေး | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် | ကြက် ဝက် |
| ၅ | ဝင်ငွေ၊ထွက်ငွေ | | | | | | | | | | | | |
| ၆ | ပွဲတော်များ | သင်္ကြန် | ညောင်ရေသွန်းပွဲ | | ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်ပွဲ | | | မီးထွန်းပွဲ | ကထိန်ပွဲ | | | | |
| ၇ | သောက်သုံးရေ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ | ဖူလုံ |
| ၈ | အစားအစာဖူလုံမှု | ဖူလုံ | အသင့်အတင့် | အသင့်အတင့် | ဖူလုံ | ဖူလုံ | အသင့်အတင့် | ဖူလုံ | အသင့်အတင့် | အသင့်အတင့် | အသင့်အတင့် | ဖူလုံ | ဖူလုံ |
| ၉ | သဘာဝဘေးအန္တရာယ် | | | | ရေကြီးရေလျှံ | ရေကြီးရေလျှံ | ရေကြီးရေလျှံ | | | | | | |
| ၁၀ | ရောဂါ | | | | အအေးမိ တုပ်ကွေး | အအေးမိ တုပ်ကွေး | | | [illegible] | | | | |

ရက်စွဲ- ၂၅-၁၁-၂၀၂၀

ရေးဆွဲသူ- ဦးစိုးလှိုင်

## အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

## ၁ နိဒါန်း

### ၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့ အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာန ဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်း ကိုပါသတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါ သည်။

### နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေး ဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

## ၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများ ကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်း အနှီးများ ပြည့်စုံမှု ပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

## ၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

## (က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ဇလွန်-ရှမ်းစုလမ်းမကြီး၏အနောက်ဘက်တွင်တည်ရှိပြီးဇလွန်မြို့နှင့် (၉)မိုင် (၂)ဖာလုံတွင် ကွာဝေးပြီး ဇလွန်မြို့နယ် နယ်နိမိတ်အဆုံးတွင် တည်ရှိပါသည်။ ဟင်္သာတ မြို့နယ်နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်နေသောကြောင့် ရှားခဲမြို့တို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရေး လွယ်ကူပါသည်။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် မြေပြန့်မြေနိမ့်ဒေသဖြစ်ပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ ကျပန်းလုပ်ငန်းတို့နှင့် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများလည်းရှိပါသည်။ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မမှာ (၃၀)အထက်

ရှိပြီး မိုးရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေးကို မိုးရေဖြင့် လုံလောက်ပါသည်။ လယ်ယာမြေများတွင် စပါး၊ မတ်ပဲ တို့ကို အဓိကထား၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုရပါသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးချိန်ကာလတွင် ပန္နယား အင်း ပိတ်ဆို့မှုကြောင့် လယ်ယာမြေများ ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာရင်ဆိုင်နေရပြီး အထပ်ထပ်စိုက်ပျိုးရသောကြောင့် ငွေကုန်ကျေးကျများမှုနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

**(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် သစ်တောအသင့်အတင့်ရှိသောကြောင့် ထင်းများအလွယ်တကူ ရရှိပြီး ချက်ပြုတ်ရေးလုပ်ငန်းများ အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ တွင်းထွက်သယံဇာတများ၊ သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ ရရှိနိုင်မှုမရှိပါ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင်သောကြောင့် နွားစာ၊ မြက်စာအတွက်လယ်ကန်သင်းရှိမြက်များကို အလွယ်တကူရရှိပါသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များမှာ ဆင်နှာမောင်း၊ ကျိတ်မှန်ရွက်၊ ရှမ်းပြေးပင်၊ ထိကရုံး၊ လောက်သေရွက်အပင်များသာရှိပါသည်။

## ၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

**(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ(၁၀၈)အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု (၁၀၈)နှင့် လူဦးရေ (၃၄၅)ဦး၊ ကလေးငယ်အရွယ်(၉)%၊ ကျောင်းနေအရွယ်(၁၄)%၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်(၇၂)%၊ သက်ကြီး ရွယ်အို(၄)%ရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၃.၁၃)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာနှင့် ကရင် လူမျိုး(၂)မျိုး နေထိုင်ကြပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား(၁၇၅)ဦး၊ အမျိုးသမီး(၁၇၀)ဦးရှိသဖြင့် ကျားမအချိုးများပြားစွာ ကွာဟမှုမရှိသောကြောင့် အမျိုးသမီးများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အလုပ်များကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ် အကိုင်များကိုဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကိုထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အအကူပြုစေနိုင်ပါမည်။

**(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု**

ကျေးရွာတွင် လယ်စိုက်ပျိုးရေးကို အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြပြီး မိသားစု အပိုဝင်ငွေ ရရှိရေး တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ကြက်၊ဘဲ၊ဝက်မွေးမြူခြင်း၊ ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် ကျပန်းအလုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သုံးဘီးမောင်းခြင်း၊ ကယ်ရီအငှားလိုက်ခြင်းတို့ဖြင့် အဓိကအသက်မွေးကြပါသည်။ လယ်လုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ကိုင်သူ(၂၄)%၊ လယ်လုပ်ငန်းများတွင် ရာသီအလိုက်နေ့စား အလုပ်လုပ် ကိုင်သူ(၇၅)%၊ သုံးဘီးမောင်းသူ(၁)% ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လယ်မြေဧက(၁၉၈.၉)ဧကဖြစ်ကြောင်း၊ စားကျက်မြေ၊ ခြံမြေ၊ ယာမြေ၊ ကိုင်းမြေ၊ ဓနိတောမြေ၊ မြေလွတ်မြေလပ်များ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေမှာ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု ၃၇အိမ် (၃၄%)၊ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု ၇၁အိမ်(၆၆%)၊ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၀၈)အနက် မြေယာမဲ့(၇၆) %ရှိကြောင်း၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ(၅)% ရှိကြောင်း၊ တောင်သူငယ် အိမ်ထောင်စု(၂)%ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေယာဧက(၅)ဧကနှင့် (၁၂.၅)ဧက ကြား ပိုင်ဆိုင်သူတောင်သူလတ်အိမ်ထောင်စု (၁၆)%ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေယာဧက (၁၂.၅) ဧက အထက် ပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူကြီးအိမ်ထောင်စု (၂) %လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် လယ်အားအဓိကလုပ်ကိုင်သောဒေသဖြစ်သဖြင့် လယ်စိုက်ပျိုးရေး သုံးစက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လက်တွန်းထွန်စက်(၁၄)စီး၊ ခြွေလှေ့စက် (၁)စီးနှင့်၊ ရေစုပ်စက် (၄)စီးရှိကြောင်း၊ လက်တွန်းထွန်စက်အား ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု(၁၂)ဦးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၀၈)အနက် (၃)လအောက် ဝမ်းစာမဖူလုံ၍ လုပ်အားခကြိုယူ၍စားဝတ်နေရေးဖြေရှင်းနေရသော်အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၁)အိမ်ရှိပြီး၊ အဆိုပါ(၂၁) အိမ်တွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၇)ဦးရှိကြောင်း၊ ဝမ်းစာမဖူလုံသော အိမ်ထောင် စုများမှာလည်း အသက်အရွယ်ကြီးရင့်၍အိုမင်းမစွမ်းသောအိမ်ထောင်စုများ၊ မိသားစုဝင်များပြားပြီး ကလေးငယ်များသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁)စုနှင့် အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် လုပ်ကိုင်နေသော ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု(၄)စုသာရှိကြောင်း၊ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းပါးသည့် သက်ကြီးရွယ် အို(၆၄)နှစ်နှင့် အထက်အိမ်ထောင်စုများ၊ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စုများ မရှိသောကြောင့် ကူညီစောင့် ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်နေသော အုပ်စုများမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင် စုနှင့် အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများမှာ အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည့် ထိခိုက် သက်ရောက်မှု များမရှိကြောင်း၊ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ (၃)အောက် စားနပ်ရိက္ခာမဖူ လုံသောကြောင့် လုပ်အားခကြိုတင်ယူ၍ မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ဖြေရှင်းရသည့် အခြေ အနေမျိုးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ကျေးရွာသည် သဘာဝရင်းမြစ်(မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ) ရှားပါးမှု၊ မိုးခေါင်မှု၊ အအေးလွန်ကဲမှုပြင်းထန်သောမုန်တိုင်း၊လျှောင်ဒဏ်၊ မီးဘေး၊ သစ်တော ပြုန်းတီးမှု၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊

ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ၊ ကျေးရွာတွင်း ပဋိပက္ခ၊ တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု၊ လူကုန်ကူးမှု စသည့် ထိခိုက်မှုမျိုး မရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အိုးဘိုစုကျေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရသူများအတွက်အုပ်စု ကဏ္ဍအလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင် မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူ ကျပန်းအလုပ်သမားများနှင့် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသော်လည်း ထိခိုက် သက်ရောက်မှုနိမ့်ကြောင်း၊ လူငယ်များသည်အရက်သေစာသောက်စားမှုရှိသောကြောင့် ထိခိုက်သက် ရောက်မှုအနည်းအကျဉ်းသာရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် သာမန်ရာသီဖျားရောဂါများမှလွဲပြီး အခြားရောဂါဘယဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။ ရာသီချိန်များတွင် ဖြစ်တတ်သည့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ နှာစေးချောင်းဆိုးရောဂါဖြစ်ပွားမှု အနည်းအကျဉ်းရှိပါသည်။ ပုံ့နှံ့ကူးစက်မှု မရှိပါ။ ကျေးရွာနှင့် (၁)မိုင် (၆) ဖာလုံခန့်အကွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိပြီး ကျေးရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်အကွာတွင် ပျဉ်းမကုန်းတိုက်နယ်ဆေးပေးခန်းတို့ရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ကောင်းစွာရရှိပြီး အဆင်ပြေမှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော(၆)လမှ ယနေ့အထိ ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ ထိုးနှံနေကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် အင်းတရော်အုပ်စု၊ ပတ္တော်ကျေးရွာ ဗုဒ္ဓဝါဒီကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးခေမာစာရ ဦးစီးသော ပရဟိတကားမှ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အကူအညီအလွယ်တကူရရှိကြောင်း၊ အာဟာရအနေဖြင့် မျှတစွာ ဖြည့်တင်းနိုင်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူကျား(၂၁)ဦး၊မ(၁၁)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၃၂)ဦး၊ (၉)%ရှိ ကြောင်း၊ မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၁၁၆)ဦး၊ မ(၁၂၂)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၂၃၈)ဦး၊ (၆၉)% ရှိကြောင်း၊ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၃၂)ဦး၊ မ(၂၆)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၅၈)ဦး၊ (၁၇)% ရှိကြောင်း၊ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၇)ဦး၊ မ(၁၁)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၁၈)ဦး၊ (၅)% ရှိကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၁)ဦး ၊မ(၂)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၃)ဦး၊ (၁)% ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၌ လက်ရှိကျောင်းတက်နှုန်းအဆင့်မှာ မူလတန်းအဆင့် ကျား (၁၂)ဦး၊ မ(၁၀)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၂၂)ဦး၊ (၆)%ရှိကြောင်း၊ အလယ်တန်းအဆင့် ကျား(၁)ဦး၊ မ(၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅)ဦး၊ (၁)%ရှိကြောင်း၊ အထက်တန်းအဆင့် ကျား(၁)ဦး၊ မ(၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅)ဦး၊ (၁)% ရှိကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့် ကျား(၁)ဦး၊ မ(၂)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၃)ဦး၊ (၁)%ရှိကြောင်း တို့ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊ အင်္ဂတေခင်း ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး ဆရာ၊ ဆရာမ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအနေဖြင့် အဆောက်အဦလုံလောက်မှုရှိကြောင်း၊ ဆရာ၊ ဆရာမ အင်အားအနေဖြင့် ကျား(၂)ဦး၊ မ(၃)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅)ဦးရှိပြီး၊ ဆရာ/တပည့် အချိုးကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း၊ ကျောင်းတွင် အာဟာရအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ မိဘ

ပြည်သူများ၊ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီကျောင်းဆရာတော် ဦးခေမာစာရတို့မှ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အလှည့်ကျကျွေးမွေးမှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်စေပြီး သွက်လက်ထက်မြက်စေရန် အားကစားကွင်းမြေနေရာရှိသော်လည်း ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်သောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်လိုအပ်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ (အ.မ.က)စစ်ကုန်းကျောင်းတွင် ကျား(၅)ဦး၊ မ(၅)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ကျောင်းကော်မတီဝင်များရှိပြီး ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ မိဘများနှင့် တွဲဖက်ပြီး ကျောင်း၏တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊မိဘပြည်သူများ၏စီးပွားရေးအခက်အခဲကြောင့် မူလတန်းအဆင့်ကျောင်းတက်နှုန်းနည်းပါးလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

**(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု**

စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ ကျား၊မရေးရာအခန်းကဏ္ဍပါဝင်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော်လည်း အခန်းကဏ္ဍ နည်းပါးနေသေးကြောင်း၊ ဦးဆောင်မှုနည်းပါးနေသေးကြောင်း၊ ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေမျိုးမရှိကြောင်း ၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ မရှိခဲ့ကြောင်း၊ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် ကျေးရွာသူ /ကျေးရွာသားများ ထိုက်သင့်သလောက် အသိမြင် ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် လယ်လုပ်ငန်းတစ်မျိုးတည်းအဓိကလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်သဖြင့် လယ်လုပ်ငန်းများတွင် ရာသီအလိုက်နေ့စားလုပ်ကိုင်ကြသည့် ယောကျ်ားလေးများ၏ လုပ်အားခနှုန်းထား အများဆုံးမှာ (၅၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံးမှာ(၅၀၀၀)ကျပ်၊ မိန်းကလေးများ၏ လုပ်အားခနှုန်းထား အများဆုံးမှာ (၄၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံးမှာ(၄၀၀၀)ကျပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိပဲ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုပေါ်မူတည်၍ ကွာခြားသွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

**၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ**

**(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု**

ကျေးရွာတွင် သီးသန့်အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော်လည်း လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ သာရေး၊ နာရေး ကိစ္စရပ်များတွင် လူကြီး၊လူငယ်၊ကျား၊မ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကောင်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများသည် ကရင်လူမျိုးနှင့် ဗမာလူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းသာရှိသဖြင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦတောင့်တင်းခိုင်မာမှုအားနည်းပါသည်။

အိုးဘိုစုကျေးရွာတွင် ဖွဲ့စည်းထားသော ကျေးရွာတွင်းလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများမှာ မိဘဆရာအသင်း၊ ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့၊ ဖူလတန်ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၊ ကိုရီးယားငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၊ မဟာငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၊ လယ်သမားအဖွဲ့တို့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

## (ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် စပါးနှင့်မတ်ပဲအားအဓိကသီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးစပါး (၁၉၈.၉) ကေရှိပြီး (၁)ကေ ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်း(၆၅)တင်း၊ မတ်ပဲ(၁၉၈.၉)ကေရှိပြီး (၁)ကေပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်း (၁၀)တင်းထွက်ရှိကြောင်း၊ သီးနှံများအတွက် ပံ့ပိုးရသော သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်မှာ ပုံမှန်ဖြစ်ကြောင်း၊ သီးနှံများဖြစ်ထွန်းမှု အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုများမှာလည်း သင့်တင့်ကောင်းမွန်ကြောင်း၊ စပါးကို အဓိကထားအားထား စိုက်ပျိုးရာဒေသ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းကောင်းများမှာ လယ်အဓိကစိုက်ပျိုးရေးဒေသဖြစ်သဖြင့် လယ်မြေကို ကောင်းစွာအသုံးချကြခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သော ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်း အားစုများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်သမားရနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးချေးငွေတို့ရရှိနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး အတွက် လိုအပ်သော သွင်းအားစုရေကိုဧရာဝတီမြစ်မှတိုက်ရိုက် ရရှိနိုင်ခြင်း၊ လယ်မြေဆီမြေလွှာ ကောင်းမွန်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ကျေးရွာသည် သီးနှံထုတ်ကုန်များစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် ထွန်စက်များ၊ လက်တွန်းထွန်စက်များ၊ အစေ့ချစက်များ၊ ခြွေလှေ့စက်များ၊ ရေစုပ်စက်များ၊ မြက်ရိတ်စက်များဖြင့် အသုံးပြု၍ ထုတ်ကုန်များ ရရှိရန်အသုံးပြုပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် ရာသီဥတုသင့်တင့်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေရရှိမှုပေါများကောင်းမွန်ပါသည်။ ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများလည်း စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုံးသီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ လုပ်သားများကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရရှိနိုင်ပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုမှာ နွားမွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု (၁)အိမ် အကောင်ရေ(၁)ကောင်၊ မြင်းမွေးမြူသောအိမ်ထောင်စု(၃)အိမ် အကောင်ရေ (၃) ကောင်၊ ကြက်မွေးမြူသောအိမ်ထောင်စု (၅၀)အိမ် အကောင်ရေ (၃၀၀)ကောင်ရှိကြောင်း၊ ကျွဲ၊ မြည်း၊ လား၊ သိုး မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုမှာ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူကြခြင်း မဟုတ်ဘဲတစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ငါးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ မွေးမြူကြခြင်း မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ**

ကျေးရွာတွင် လယ်စိုက်ပျိုးရေးကို အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြပြီး မိသားစုအပိုဝင်ငွေရရှိရေး တစ်ပိုင် တစ်နိုင် ကြက်၊ဘဲ၊ဝက်မွေးမြူခြင်း၊ ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် ကျပန်းအလုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သုံးဘီးမောင်းခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီလိုက်ခြင်းတို့ဖြင့် အဓိကအသက်မွေးကြပါ သည်။ လယ်လုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ကိုင်သူ(၂၄)%၊ လယ်လုပ်ငန်းများတွင်ရာသီအလိုက်နေ့စား အလုပ် လုပ်ကိုင်သူ (၇၆)%၊ စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ဇလွန်မြို့နှင့် (၉)မိုင် (၂)ဖာလုံကွာဝေးခြင်းတို့ကြောင့် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားအသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများသည် လက်ရှိအခြေအနေထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ၊ ဝင်ငွေတိုးပွားမှုများ မရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု**

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်၌ လယ် အဓိကလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာဖြစ်သဖြင့် ကိုင်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတို့မှထွက်ရှိသော အမှိုက်များ အား မြေစာအဖြစ်ပြန်လည်သုံးစွဲခြင်းများပြုလုပ်လေ့ရှိကြောင်း၊ နေအိမ်များမှထွက် ရှိသည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား တစ်ဦးချင်းတစ်ယောက်ချင်းစနစ်တကျစွန့်ပစ်ကြခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသော် လည်း ကျေးရွာအဆင့် သီးသန့်နေရာ စီမံထားခြင်းမျိုးမရှိကြောင်း၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် ဆိုးကျိုးဖြစ် ပွားမှုအန္တရာယ် မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ယခုနှစ်အခါ၌ လယ်ယာစိုက်ခင်း များတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု ဆိုးရွားကြောင်း၊ ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကိုကာကွယ်ရန်သဘာဝမြေသြ ဇာသုံးစွဲမှု နည်းပါးပြီးအလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်သောပိုးသတ်ဆေးများကိုသာအသုံးပြုလေ့ရှိကြောင်း ၊ စိုက်ပျိုး ရေးမျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ ရရှိရေးလိုအပ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် လယ်သမားအများစုမှ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အတိုးနှုန်းပြား၅ဂဖြင့် ချေးယူသုံးစွဲကြပါသည်။ ကျေးရွာသူကျေးရွာ သားများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ဝမ်းစာဖူလုံရေးအတွက် ငွေတိုးချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်း(၅)ကျပ်နှုန်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခြားဝန်ဆောင်မှုများအနေဖြင့် ကိုရီးယား၊ ဖူလတန်၊ မဟာချေးငွေ စသည့် ချေးငွေအဖွဲ့များရှိကြောင်း၊ ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုမများသော်လည်း အထိုက်အသင့် အကြွေးတင်မှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး**

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ ကိုယ်ပိုင်တုံကင်တွင်းအသုံးပြုသူ အိမ်ထောင်စု (၄၅)အိမ်၊ ကိုယ်ပိုင်တွင်းမရှိ၍ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုသူ အိမ်ထောင်စု (၆၃)အိမ်ရှိကြောင်း၊ တုံကင် တွင်းတို့မှ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း၊ ရာသီသုံးပါးစလုံး သောက်သုံးရေအတွက် လုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေအတွက် စက်ရေတွင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင် ရွက်လိုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ အိမ်သာသုံးစွဲမှုမှာ သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာ(၁၀၈)လုံးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးမှာ ညံ့နေပါ သည်။ လူနေအိမ်များတွင် မီးဖိုသုံးအမှိုက်များကို စနစ်တကျမထားခြင်း၊ ပလတ်စတစ်အိပ်များ အလွယ်တကူစွန့်ပစ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးဆေးဝါးများ လွန်ကျွံစွာသုံးစွဲခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးဗူးခွံများအား လယ်/ကိုင်းထဲတွင် အလွယ်တကူ စွန့်ပစ်သည် များကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးအတွက် လက်ကမ်းစာစောင်ပေးခြင်း၊ ကွင်းဆင်း၍ သင်တန်းများ ပို့ချသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ဆောင် ရွက်နေသော အမှိုက်ကင်းစင်စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာယခုထက်ပို၍ သန့်ရှင်းသာယာလှပသောကျေးရွာဖြစ်လာမည်မှာအမှန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များသည် သာရေး၊ နာရေးနှင့် ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင်တက်တက်ကြွကြွဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဘုရားပွဲ၊ ကထိန်ပွဲများ ကျင်းပဆောင်ရွက် ကြကြောင်း၊ သက်ကြီးပူဇော်ပွဲများ နှစ်စဉ်ကျင်းပကြကြောင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိလူငယ်လူရွယ်များ လူငယ်များအပန်းဖြေရန် နေရာမရှိ၍ ရွာပွဲတော်များတွင်သာ ဆင်နွှဲကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

**(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော ၁၃၂၇ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာဦးဆောင်သူ ဦးအောင်စံမြင့်မှ မတည်၍ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ လုပ်အားစုပေါင်းပြီး ၁’x၂’x၂” ကျောက်ပြားအချပ်ရေ (၅၀၀) ခန့် ခင်းထား၍ အထိုက်အသင့် သွားလာရေးအဆင်ပြေသော်လည်း မိုးရာသီကာလ၌ ကျောက်ပြား များမှာ သေးလွန်းသောကြောင့် သွားလာရေးအခက်အခဲရှိပါသည်။ ရာသီမရွေးသွားလာရေးလွယ်ကူ စေသည့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီမံဆောင်ရွက်ပေးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း ဖြစ်သည့် လမ်းအကျယ် (၄’x၆”)၊ အရှည်(၁၈၁၅)ပေ ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ချောင်းကူးတံတား မရှိပါကြောင်း ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ ပြွန်(၂)လုံးရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် လက်ရှိတွင် ဆိုလာအသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု (၉)အိမ် (၈)%၊ ဒီဇယ်အင်ဂျင်အသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု (၅)အိမ် (၅)%၊ ဘက်ထရီအသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု (၉၄)အိမ်၊ (၈၇) %နှင့် လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စုမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လျှပ်စစ်မီး လင်းရေးဆောင်ရွက်ခွင့်ရပါက ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အတန်းများ တိုးတက်မြင့်မားလာနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိရေး အတွက် ဖုန်း(၂၈)လုံး၊ ရေဒီယို(၃)လုံး၊ တီဗွီ(၁၆)လုံးရှိကြောင်း၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း(၁၆)လုံး၊ mpt၊ telenol၊ mytel ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းအားလုံးဖြင့် ဆက်သွယ် အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် အခြေခံအဆောက်အဦအနေဖြင့် သစ်အိမ် သွပ်မိုး ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး ထရံကာ၊ ဝါးအိမ် သွပ်မိုး ထရံကာ အဆောက်အဦများသာ ရှိပါသည်။ ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုအနေဖြင့် အနီးဆုံး(၆)မိုင်ကွာဝေးသော ရွာ:ခဲမြို့နှင့် အဝေးဆုံး(၉)မိုင် (၂)ဖာလုံကွာဝေးသော ဇလွန်မြို့သို့သွားရောက်ပြီး စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန် ခြောက်)၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း၊ အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂ များဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုများအတွက်(၂၂)မိုင် အထက်ကွာဝေးသော ဟင်္သာတမြို့သို့ ဆိုင်ကယ်၊ ကား/ ထော်လာဂျီတို့ဖြင့် ဆက်သွယ်သွားလာကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လှေ(၆၈)စီး၊ စက်ဘီး(၁၆)စီး၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်(၂၈)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၆) တို့ ဖြစ်ပါသည်။

**(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး**

စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင်လူကုန်ကူးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများ လုံးဝမရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲ မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အရက်သေစာသောက်စားခြင်း အနည်းငယ်မျှသာရှိပါသည်။ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အိုးဘိုစုကျေးရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ MPT, Telenor, Ooredoo ကဲ့သို့သောဖုန်းလိုင်းများမိသောကြောင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသားများမှာဖုန်းဖြင့် Internet ပင် အသုံးပြုနေကြပါသည်။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း အလွယ်တကူ အကြောင်းကြားကာ အကူအညီရယူနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လူထု အခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာများ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ သင်တန်းများ လာရောက်ပြုလုပ်တတ်ပါသည်။ ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ မှုခင်းကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပေးလေ့ရှိပါသည

**၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
**(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ**

စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများမှာ ကျေးရွာသည် ပျဉ်းမကုန်း-ရှမ်းစု လမ်းမကြီး ကပ်လျက်တွင် တည်ရှိခြင်း၊ ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းရှိခြင်း၊ ကျေးရွာသည် ငွေကြေးခက်ခဲမှုရှိသော်လည်း သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စအဝဝ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စည်းစည်းလုံးလုံးအောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြခြင်းတို့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများလည်း အမျိုးသားများနှင့်အတူ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်ရသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သောကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပန္နယားအင်းလုပ်ငန်းနှင့် အဓိက ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ပန္နယားအင်း၏ ခေတ်အဆက်ဆက်ပုဂ္ဂလိကအင်းသားကြီးများ၏ အင်းစည်း ကမ်းချိုးဖောက်ဆောင်ရွက်နေမှုများကြောင့် ရေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် စပါးပင်များ ရေကြီးနစ်မြုပ် မှုကို နှစ်ပေါင်းများစွာရင်ဆိုင်နေရပြီး စပါးစိုက်တောင်သူများမှ တစ်နှစ်နှစ်ထပ်ပြန်စိုက်နေရပါသည်။ ထိုသို့ ပြန်စိုက်ပျိုးရာတွင် လုပ်အားခ၊ဓာတ်မြေဩဇာအထပ်ထပ်သုံးစွဲမှုကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်များပြီး ရာသီလွန်စွာ စပါးသီးနှံများ မအောင်မြင်ခြင်း စသည့်အခက်အခဲများ နှစ်ပေါင်း(၄၀)ရင်ဆိုင်နေရ သဖြင့် ကျေးလက်နေလယ်သမားများ/နေ့စားများ ဆင်းရဲဒုက္ခများစွာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။

အထက်ပါအခက်အခဲများကို ပြေလည်အောင်ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက်ကျွန်ုပ်ဦးစိုးလွင် ဦးဆောင်သော တောင်သူဦးရေ(၂၀၀)ခန့် ဇလွန်မြို့နယ်၊ အင်းတရော်အုပ်စု၊ ရေမြုပ်ကေ (၉၈၀) ကေ၊ မင်းဒရယ်ကျေးရွာအုပ်စု(၉၀)ကေ၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် တောင်ကလုံကျေးရွာအုပ်စု (၅၅၀) ကေ၊ ပေါက်တန်းကြီးကျေးရွာအုပ်စု (၃၆၀)ကေ၊ စုစုပေါင်း (၁၉၈၀)ကေခန့်မှာ ပုဂ္ဂလိကအင်းသားကြီး များ၏ အင်းစည်းကမ်းချိုးဖောက်မှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသော လယ်ကေများ၏ စာရင်းများအား ပြုစုပြီး ၂၀၁၃တွင် ဇလွန်မြို့ (မယကရုံး၊ စိုက်ပျိုးရေးရုံး၊ ငါးလုပ်ငန်း)၊ ဟင်္သာတခရိုင် (မယကရုံး၊ မယကရုံး၊ စိုက်ပျိုးရေးရုံး၊ ငါးလုပ်ငန်း)နှင့် သက်ဆိုင်ရာအထက်အဆင့်ဌာနများသို့ တင်ပြ ခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၃ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ခုနှစ်အထိ အကောင်းဆုံးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများ မရရှိခဲ့ပါ။

၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏ စီမံဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် စစ်ကုန်းကျေးရွာ ဦးစိုးလွင်ဦးဆောင်သောတောင်သူအစုအဖွဲ့မှာ ပန္နယားအင်းအား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဇလွန်မြို့နယ်/ဟင်္သာတခရိုင်/ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန တို့နှင့် အင်းသားဟောင်းများ ဟန့်တားနှောက်ယှက်မှုများကိုလည်း အခက်အခဲများစွာ ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်အထိ ပန္နယားအင်းအား ဆောင်ရွက်ခွင့်ရခဲ့ပါသဖြင့် အထက်ပါလယ်ကေပေါင်းများစွာ ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုမှ ကင်းလွတ်ပြီး စပါးသီးနှံများ တစ်ထပ်စိုက် ဖြင့် အောင်မြင်စွာစိုက်ပျိုးနိုင်သည့်အပြင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြည်သူများအတွက် တံငါလုပ်ငန်းများ အလွယ် တကူဆောင်ရွက်ပြီး စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စားဝတ်နေရေး အထိုက်အသင့် များစွာ အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏အဓိကအားထားရာ ပန္နယားအင်းအား မည်သည့် တောင်သူ အစုအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်မဆို အင်းစည်းကမ်းများအား လိုက်နာပြီး နည်းမှန်လမ်းမှန် မျှတစွာ ဦးဆောင်ပါက နိုင်ငံတော်၏အခွန်ဘဏ္ဍာရရှိပြီးလယ်မြေများအောင်မြင်စွာစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ တံငါ ဖလောင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသူများ အဆင်ပြေလာမည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

## ၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

### (က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

(က.၁) ကျွန်ုတို့သည် ကျေးရွာတွင်းလမ်း (၁၈၁၅'x၄'x၆") ကွန်ကရစ်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာတွင်း လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး (၁၈၁၅') အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေအတွက် စက်ရေတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

### (ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကိုအောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

(ခ.၁) ကျွန်ုတို့သည် ကျေးရွာတွင်းလမ်း (၁၈၁၅'x၄'x၆") ကွန်ကရစ်လမ်းအား ကျေးလက်ဦးစီးဌာနအားတင်ပြဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာတွင်း လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး (၁၈၁၅') အကောင်အထည်ဖော်ရရှိရေး လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ.၃)ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေအတွက် စက်ရေတွင်း တူးဖော်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

**၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များများနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ**

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏အကြံပြုချက်အရပြု စုဖော်ပြထားပါသည်။ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည်ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ထိုမှ တစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော် ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

**(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း**

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါသည်။အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရ ထံမှရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အား ထုတ်လုပ် ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီ အစဉ်များ ကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစား ပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(က) ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်**ခင်းခြင်း**

စစ်ကုန်းကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်း (၁၈၁၅'x၄'x၆") ကွန်ကရစ်လမ်း အား ရာသီမရွေးသွားလာ ဆက်သွယ်မှုပြုနိုင်ရေး ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာမှလည်း ထည့်ဝင်ငွေများ ကောက်ခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

**(ခ) လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း**

စစ်ကုန်းကျေးရွာ ရွာတွင်းပေ(၁၈၁၅)အား လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာမှ လည်း ထည့်ဝင်ငွေများ ကောက်ခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(ဂ) စက်ရေတွင်းတည်ဆောက်ခြင်း

စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စု(၁၀၈)စုအနက် အိမ်ထောင်စု(၄၅)လုံးမှာ တုံကင်တွင်း အသုံးပြုကြကြောင်း၊ ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေဖူလုံမှုမရှိသည့်အတွက် ကျေးလက်ဦး စီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်နေသော စက်ရေတွင်းအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ချိတ် ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

**၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ**

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

**(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်**

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမခံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလစီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထား နိုင်ကြသော်လည်းငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင်နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း များကိုလည်းဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့်ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများမပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

**(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း**

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက်ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရာများကိုသိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွါးရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုတို့ကိုခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်း အခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်

လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

**(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ**

စီမံချက်များအလိုက်ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များဦးစားပေးအစီအစဉ်ကိုဖော်ထုတ်ထားပါသည်။တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင်မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီ များရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်–

(၁) ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း

(၂) လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း

(၃) စက်ရေတွင်းတည်ဆောက်ခြင်း

**(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ**

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက် များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီးနှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်းထည့်သွင်းပေးမည်။

| စဉ် | စီမံချက် | အဆင့် | ၂၀၂၂ | ၂၀၂၃ | ၂၀၂၄ | ၂၀၂၅ | ၂၀၂၆ |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ၁။ | ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်**ခင်းခြင်း** | ၁ | ✔ | | | | |
| ၂။ | **လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း** | ၂ | | ✔ | ✔ | | |
| ၃။ | စက်ရေတွင်းတည်ဆောက်ခြင်း | ၃ | | | ✔ | | |

## ၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင် ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက် ပြုစုရေးဆွဲရေးအကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ဖော်ပြထားသောရည်ညွှန်း ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွင်ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

**စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်**

<table>
<tr><th rowspan="3">စဉ်</th><th rowspan="3">စီမံချက်</th><th rowspan="3">ရန်ပုံ ငွေ (သိန်း)</th><th colspan="4">ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)</th></tr>
<tr><th rowspan="2">သာမန် အသုံး စရိတ်</th><th colspan="2">ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်</th><th rowspan="2">လူသား ချင်းစာနာ မှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ မှု</th></tr>
<tr><th>ငွေလုံး ငွေရင်း သုံးစရိတ်</th><th>စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး</th></tr>
<tr><td>၁။</td><td>ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း</td><td></td><td></td><td>✔</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>၂။</td><td>လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း</td><td></td><td></td><td>✔</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>၃။</td><td>စက်ရေတွင်းတည်ဆောက်ခြင်း</td><td></td><td></td><td>✔</td><td></td><td></td></tr>
</table>

## ၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်း အောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

### (၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင် အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီး သီး၊ ကော်မတီအသီးသီး အား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည် အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့် မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

### (၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့ များကို လည်းရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

### (၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့် ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီး ကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင်ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦး ဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

**၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ**

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့်လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှအလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ထို့အပြင်တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်း များ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

**၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအားစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ လူထုဗဟိုပြု၍အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ် စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံး လုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

**(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)**

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု(physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည်အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု( Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖေါ်ရာတွင်ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ ပါမည်။ အစီရင် ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိက ထားဖေါ်ပြပါမည်။ ၄င်း အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင် ပါမည်။

## (၁၁-၂ ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက် မှာကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအားကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သောအခွင့်အလမ်းဖန်တီး နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**နောက်ဆက်တွဲ(၁)**

**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ**

**(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ**

**(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ**

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

| အသက်အုပ်စု | | ကျား | မ | စုစုပေါင်း | မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက် | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | ကျား | မ |
| ၁ နှစ် အောက် | နို့စို့အရွယ် | ၄ | ၃ | ၇ | - | - |
| ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် | ၅နှစ်အောက်ကလေးငယ် | ၁၅ | ၈ | ၂၃ | - | - |
| ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် | မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် | ၁၃ | ၁၁ | ၂၄ | - | - |
| ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် | အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ် | ၁၄ | ၁၂ | ၂၆ | ၁ | - |
| ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် | အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် | ၁၂၃ | ၁၂၇ | ၂၅၀ | - | - |
| ၆၅နှစ်နှင့်အထက် | သက်ကြီးရွယ်ကြီး | ၆ | ၉ | ၁၅ | - | - |
| **စုစုပေါင်း** | | **၁၇၅** | **၁၇၀** | **၃၄၅** | ၁ | - |
| **စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု** | | **၁၀၈** | | | | |

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆို သည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ(၁၀၈)အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု(၁၀၈)နှင့် လူဦးရေ (၃၄၅)ဦး ရှိကြောင်း၊ ကလေးငယ်အရွယ်(၉)%၊ ကျောင်းနေအရွယ်(၁၄)%၊ အလုပ်လုပ် နိုင်သော အရွယ်(၇၂)%၊ သက်ကြီးရွယ်အို(၄)%နှင့် မသန်စွမ်းသူမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

**(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား**

**(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

| စဉ် | လုပ်ငန်း များ | အဓိကအလုပ်အကိုင် | | | | | အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ) | ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှ မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | အိမ်ထောင်စု | မိသားစုဝင် လုပ်အား | အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု | ဦးရေ | | | |
| | | | | | ကျား | မ | | |
| **စိုက်ပျိုးစီးပွားလုပ်ငန်းများ** | | | | | | | | |
| | **လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး** | | | | | | | |
| ၁ | ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း | ၂၆ | ၃၅ | ၄ | ၂၃ | ၄ | | မြင့်☐လတ် ☑ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း | ၈၁ | ၁၀၀ | ၉ | ၇၃ | ၈ | | မြင့်☐လတ် ☑ နိမ့်☐ |
| | **တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး** | | | | | | | |
| ၂ | ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ ရေငန်ငါး/ ပုစွန်စသော ရေသတ္တဝါများဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)** | | | | | | | |
| ၃ | ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **သစ်တောလုပ်ငန်း** | | | | | | | |
| ၄ | ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |

| စဉ် | လုပ်ငန်းများ | အဓိကအလုပ်ကိုင် | | | | | အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ) | ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှ မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | အိမ်ထောင်စု | မိသားစုဝင် လုပ်အား | အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု | ဦးရေ | | | |
| | | | | | ကျား | မ | | |
| **စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ** | | | | | | | | |
| | **သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း** | | | | | | | |
| ၅ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း** | | | | | | | |
| ၆ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | လျှပ်စစ်၊ ဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဝေရေး | | | | | | | |
| ၇ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း** | | | | | | | |
| ၈ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |

| စဉ် | လုပ်ငန်းများ | အဓိကအလုပ်ကိုင် | | | | | အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ) | ရပ်တည်နိုင်မှု(မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှ မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | အိမ်ထောင်စု | မိသားစုဝင်လုပ်အား | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု | ဦးရေ | | | |
| | | | | | ကျား | မ | | |
| | **ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် ကြာရှည်ခံ အိပ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး** | | | | | | | |
| ၉ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)** | | | | | | | |
| ၁၀ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး** | | | | | | | |
| ၁၁ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း** | | | | | | | |
| ၁၂ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |

| စဉ် | လုပ်ငန်းများ | အဓိကအလုပ်ကိုင် | | | | | အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ) | ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှ မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | အိမ်ထောင်စု | မိသားစုဝင်လုပ်အား | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု | ဦးရေ | | | |
| | | | | | ကျား | မ | | |
| | **ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး** | | | | | | | |
| ၁၃ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | ၁ | | | | | | မြင့်☐လတ် ⍓ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်နှင့်ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း** | | | | | | | |
| ၁၄ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ** | | | | | | | |
| ၁၅ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)** | | | | | | | |
| ၁၆ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |

| စဉ် | လုပ်ငန်းများ | အဓိကအလုပ်ကိုင် | | | | | အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ) | ရပ်တည်နိုင်မှု(မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | အိမ်ထောင်စု | မိသားစုဝင်လုပ်အား | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု | ဦးရေ | | | |
| | | | | | ကျား | မ | | |
| | **ပညာရေး** | | | | | | | |
| ၁၇ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **ကျန်းမာရေး** | | | | | | | |
| ၁၈ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ** | | | | | | | |
| ၁၉ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ** | | | | | | | |
| ၂၀ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ကျပန်း/ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |

| စဉ် | လုပ်ငန်းများ | အဓိကအလုပ်ကိုင် | | | | | အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ) | ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှ မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | အိမ်ထောင် စု | မိသားစုဝင်လုပ်အား | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု | ဦးရေ | | | |
| | | | | | ကျား | မ | | |
| | **ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ** | | | | | | | |
| ၂၁ | ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း | | | | | | | မြင့်☐လတ် ☐ နိမ့်☐ |
| | **စုစုပေါင်း** | ၁၀၈ | ၁၃၅ | ၁၃ | ၉၆ | ၁၂ | | |

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် လယ်စိုက်ပျိုးရေးကို အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြပြီး မိသားစု အပိုဝင်ငွေရရှိရေးတစ်ပိုင်တစ်နိုင် နွား၊ကြက်၊ဘဲမွေးမြူခြင်း၊ ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်ကျပန်းအလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် အဓိကအသက်မွေးကြပါသည်။ လယ်လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သူ (၂၄)%၊ လယ်လုပ်ငန်းများတွင် ရာသီအလိုက် နေ့စားအလုပ် လုပ်ကိုင်သူ(၇၅)%၊ သုံးဘီးမောင်းသူ(၁) %ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

### (ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

| **စဉ်** | **အလုပ်အကိုင်** | **ရေတွက်ပုံ** | **အများဆုံး(ကျပ်)** | | **အနည်းဆုံး(ကျပ်)** | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **ကျား** | **မ** | **ကျား** | **မ** |
| ၁ | လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး | နေ့စား | ၆၀၀၀ | ၅၀၀၀ | ၅၀၀၀ | ၄၀၀၀ |
| ၂ | တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး | နေ့စား | - | - | - | - |
| ၃ | ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း) | နေ့စား | - | - | - | - |

| စဉ် | အလုပ်အကိုင် | ရေတွက်ပုံ | အများဆုံး(ကျပ်) | | အနည်းဆုံး(ကျပ်) | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ကျား | မ | ကျား | မ |
| ၄ | သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း | နေ့စား | - | - | - | - |
| ၅ | ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း | နေ့စား | | | | |
| ၆ | ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်း | နေ့စား | - | - | - | - |
| ၇ | ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး | နေ့စား | - | - | - | - |
| ၈ | လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး | နေ့စား | - | - | - | - |
| ၉ | ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း | နေ့စား | - | - | - | - |
| ၁၀ | ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း | နေ့စား | | | | |

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။
မှတ်ချက်(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)
(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အိုးဘိုစုကျေးရွာသည် လယ်လုပ်ငန်းများတွင်ရာသီ အလိုက်နေ့စား လုပ်ကိုင်ကြသည့် ယောကျ်ားလေးများ၏ လုပ်အားခနှုန်းထားအများဆုံးမှာ(၆၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံးမှာ(၅၀၀၀)ကျပ်၊ မိန်းကလေးများ၏ လုပ်အားခနှုန်းထားအများဆုံးမှာ (၅၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံးမှာ(၄၀၀၀)ကျပ် ဖြစ်သောကြောင့် မိန်းကလေးများသည်ယောကျ်ားလေးလုပ်အားခနှင့် တန်းတူအခွင့်အရေးရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

### (ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

| မြေအမျိုးအစား | ဧရိယာ(ဧက) | မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) |
|---|---|---|
| လယ်မြေ | ၁၉၈.၉ | ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ |
| ယာမြေ/တောင်ယာမြေ | - | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ |
| ဥယျာဉ်ခြံမြေ | - | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ |
| ကိုင်း/ကျွန်းမြေ | - | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ |
| ဓနိတောမြေ | - | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ |
| စားကျက်မြေ | - | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ |
| မြေလွတ်မြေလပ် | - | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ |
| **စုစုပေါင်း** | **၁၉၈.၉** | |

ရင်းမြစ် (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်ကသီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့)မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကိုဆိုသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စစ်ကုန်း**ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လယ်မြေဧက(၁၉၈.၉) ဧက၊ စားကျက်မြေ၊ ယာမြေ၊ ခနိတောမြေ၊ ခြံမြေ၊ မြေလွတ်မြေ လပ်များမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ–၂) ခတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ခတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

| အမျိုးအစား | **ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်) | အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်) | လွန်ခဲ့သော(၁၀) နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုခုသာ ရွေးရန်) |
|---|---|---|---|
| သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများ(ခတ်ငွေ့၊ ရေနံ ကျောက်မျက် စသည်။) | များ ☐ သင့် ☐<br>နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐<br>အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ | များ ☐ သင့် ☐<br>နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐<br>အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ) | များ ☐ သင့် ☐<br>နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐<br>အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| သဘာဝ တိရိစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ | များ ☐ သင့် ☐<br>နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐<br>အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ရေ– မြေပေါ်ရေ(အင်း၊ အိုင်၊ ကန်၊ ချောင်း၊ မြစ်၊ စိမ့်စမ်း) | များ☒ သင့် ☐<br>နည်း ☐ မရှိ ☐ | လွယ် ☐ ခက် ☒<br>အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့☒ တိုး☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ရေ– မြေအောက်ရေ(တွင်းတိမ်၊ တွင်းနက်၊ လက်တူးတွင်း) | များ ☐ သင့် ☐<br>နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐<br>အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |

| အမျိုးအစား | **ကျေးရွာနှင့် အနီး ပတ်ဝန်းကျင် တွင်သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | လွန်ခဲ့သော(၁၀) နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုခုသာ ရွေးရန်) |
|---|---|---|---|
| သစ်တော- အပူပိုင်းသစ်တော | များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| သစ်တော- ဒီရေတောများ | များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☒ | လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ကျောက်နှင့်သဲ၊ တွင်းထွက်သယံဇာတများ၊ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ၊ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ လုံးဝမထွက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆင်နှာမောင်းပင်၊ လောက်သေရွက်ပင်၊ ထိကရုံးစသည့် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များသာရှိပါသည်။

**(ဃ)　　ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ**

ဇယား (၆)　ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

| **အကြောင်းအရာ** | **သတ်မှတ်စံနှုန်း** | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု** | **အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ်ထောင်စု** | မပြေလည်သော **အိမ်ထောင်စု** | အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု |
| မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု | များ | အသင့်အတင့် | နည်း | အလွန်နည်း(သို့) မရှိ |
| အိမ်အခြေအနေ | အလွန်ကောင်း | အသင့်အတင့် ကောင်း | ညံ့ | အလွန်ညံ့ |
| ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု | များ | အသင့်အတင့် | နည်း | မရှိ |

| အကြောင်းအရာ | သတ်မှတ်စံနှုန်း | | | |
|---|---|---|---|---|
| | အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု | အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ်ထောင်စု | မပြေလည် သော အိမ်ထောင်စု | အလွန်မပြေ လည်သော အိမ်ထောင်စု |
| အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း | စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း | စီးပွား(ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့် | စီးပွား(ဝင်ငွေ) နည်း | စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း |
| အိမ်ထောင်စု | - | ၃၇ | ၇၁ | |

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု ၃၇ အိမ် (၃၄%)၊ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု ၇၁အိမ်(၆၆%)၊ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများမှာ လယ်လုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး (၂.၅)ကေ နှင့်(၁၃)ကေကြား ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြကြောင်း၊ လယ်လုပ်ငန်းသုံးထွန်စက်ငယ်များ ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း၊ သစ်အိမ်အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ လယ်နှင့်ခြံ လုပ်ငန်းကိုအဓိက လုပ်ကိုင်ကြပြီး (၀.၅)ကေ နှင့် (၂.၅)ကေကြားလယ်မြေနှင့်ခြံများ ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း၊ သစ်အိမ်နှင့်ဝါးအိမ်အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ နေ့စားသမားများဖြစ်ပြီး၊ ဝါးအိမ်အများဆုံးဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## ( င) ထိခိုက်လွယ်မှု

### (င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

| **အချိန်ကာလ** | **အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်** | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် | **ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ**<br>(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်) |
|---|---|---|---|
| ၃ လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု | ၂၁ | ၇ | အခြားအစာပြောင်းလဲစား = --------------------<br>အစာလျှော့စား = --------------------<br>အထောက်အပံ့ယူ = --------------------<br>ချေးယူ =--------------------<br>လုပ်အားခကြိုယူ = ----၂၁-------------- |
| ၃ လနှင့်၆လကြားဝမ်းစာဖူလုံမှု | | - | အခြားအစာပြောင်းလဲစား = --------------------<br>အစာလျှော့စား = --------------------<br>အထောက်အပံ့ယူ = --------------------<br>ချေးယူ = --------------------<br>လုပ်အားခကြိုယူ = -------------------- |
| ၆လမှ၁၂လအထိဝမ်းစာဖူလုံမှု | | - | အခြားအစာပြောင်းလဲစား = --------------------<br>အစာလျှော့စား = --------------------<br>အထောက်အပံ့ယူ = --------------------<br>ချေးယူ = --------------------<br>လုပ်အားခကြိုယူ = -------------------- |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု (၂၁)စုမှာ (၃)လနှင့်(၆)လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှုသာရှိ၍ လုပ်အားခကြိုယူစားသောက်ကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ**

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

| အကြောင်းအရာ | ကျား | မ | ပေါင်း |
|---|---|---|---|
| မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို(၆၄)နှစ်နှင့်အထက် | - | - | - |
| မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ် | - | - | - |
| | အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် | | |
| ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု | ၁ | | |
| ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု | - | | |
| အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု | ၄ | | |

ရင်းမြစ်.... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တော်ကြီးတောင်ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းပါးသည့် သက်ကြီးရွယ်အို(၆၄)နှစ်အထက် မရှိကြောင်း၊ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့် ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည့်အိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း၊ ဆင်းရဲ၍မိသားစု ဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိကြောင်း၊ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသော ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု (၄)စုရှိကြောင်း၊ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်နေသောအုပ်စုများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ**

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

| စဉ် | ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား | ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | | | စွမ်းဆောင်နိုက်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်း ရေးနှင့်လိုက်လျော ညီထွေ ဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ) | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | သဘာဝဘေးန္တရာယ်များ | နိမ့် | လတ် | မြင့် | နိမ့် | လတ် | မြင့် |
| ၁ | မြစ်ရေကြီးမှု | ✓ | | | ✓ | | |
| ၂ | လျှပ်တပျက်ရေကြီးခြင်း | ✓ | | | | | |
| ၃ | မုန်တိုင်းဒီရေ | ✓ | | | | | |
| ၄ | ဆူနာမီ | ✓ | | | | | |

| စဉ် | ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား | ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | | | စွမ်းဆောင်နိုက်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေး နှင့်လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ) | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | သဘာဝဘေးန္တရာယ်များ | နိမ့် | လတ် | မြင့် | နိမ့် | လတ် | မြင့် |
| ၅ | တိုင်ဖုန်းမုန်တိုင်း | ✓ | | | | | |
| ၆ | လေဆင်နှာမောင်း | ✓ | | | | | |
| ၇ | လျှော် | ✓ | | | | | |
| ၈ | အပူလှိုင်း | ✓ | | | | | |
| ၉ | စိုက်ပျိုးမြေများတွင် ရေငံဝင်ရောက်မှု | ✓ | | | | | |
| ၁၀ | အအေးလှိုင်း | ✓ | | | | | |
| ၁၁ | မိုးသီးကြွေကျမှု | ✓ | | | | | |
| ၁၂ | မိုးခေါင်ခြင်း | ✓ | | | | | |
| ၁၃ | တောမီးလောင်ခြင်း | ✓ | | | | | |
| ၁၄ | မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း | ✓ | | | ✓ | | |
| ၁၅ | ကမ်းရိုးတမ်းတိုက်စားမှု | ✓ | | | | | |
| ၁၆ | မြေပြိုခြင်း | ✓ | | | | | |
| | လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်များ | နိမ့် | လတ် | မြင့် | နိမ့် | လတ် | မြင့် |
| ၁၇ | စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု | ✓ | | | | | |
| ၁၈ | သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊ ရေ) | ✓ | | | | | |
| ၁၉ | မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း | ✓ | | | | | |
| ၂၀ | သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း | ✓ | | | | | |
| ၂၁ | ငှက်ဖျားရောဂါ | ✓ | | | | | |
| ၂၂ | တီဘီရောဂါ | ✓ | | | | | |
| ၂၃ | ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ | ✓ | | | | | |
| ၂၄ | ကပ်ရောဂါ | ✓ | | | ✓ | | |
| ၂၅ | ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ | ✓ | | | | | |
| ၂၆ | တိရိစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု | ✓ | | | | | |
| ၂၇ | လူကုန်ကူးခြင်း | ✓ | | | | | |
| ၂၈ | ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းစသည် | ✓ | | | | | |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**မှတ်ချက်။** ။ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ကျေးရွာတွင်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါကယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာ သားများထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ထိခိုက်မှုရှိပါကကျေးရွာ၏မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စု မည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် -နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု- လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက်-မြင့်)

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။**စစ်ကုန်း**ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်းအနည်းငယ်ကြုံတွေ့ရခြင်း စာနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု အနည်းငယ်ရှိခြင်းတို့လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ တီဘီရောဂါသည် အနည်းအကျဉ်းရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာသည် သဘာဝရင်းမြစ်(မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ) ရှားပါးမှု၊ မိုးခေါင်မှု၊ အအေးလွန်ကဲမှု၊ ပြင်းထန်သောမုန်တိုင်း၊ ငလျင်ဒဏ်၊ မီးဘေး၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ကိုယ်ခံအား ကျဆင်းမှုရောဂါ၊ ကျေးရွာတွင်း ပဋိပက္ခ၊ တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု၊ လူကုန် ကူးမှု စသည့် ထိခိုက်မှုမျိုးမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

| စဉ် | ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား | ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | | | စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ) | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | သဘာဝဘေးန္တရာယ်များ | နိမ့် | လတ် | မြင့် | နိမ့် | လတ် | မြင့် |
| ၁ | လူငယ် | ✓ | | | ✓ | | |
| ၂ | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု | ✓ | | | ✓ | | |
| ၃ | ဆင်းရဲသားတောင်သူ | ✓ | | | ✓ | | |
| ၄ | သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ တွင်နေထိုင်သူ | | | | | | |

| စဉ် | ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား | ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | | | စွမ်းဆောင်နိုက်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေး နှင့်လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ) | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | သဘာဝဘေးန္တရာယ်များ | နိမ့် | လတ် | မြင့် | နိမ့် | လတ် | မြင့် |
| ၅ | ပင်လယ်/ မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ | ✓ | | | | | |
| ၆ | မတော်တဆဖြစ်နိုင်ချေများသော နေရာတွင် နေထိုင်သူများ | ✓ | | | | | |
| ၇ | ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP) | ✓ | | | | | |
| ၈ | မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ | ✓ | | | | | |
| ၉ | ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ | ✓ | | | | | |
| ၁၀ | လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ | ✓ | | | ✓ | | |
| ၁၁ | လူနည်းစုလူမျိုးများ | ✓ | | | | | |
| ၁၂ | ဒေသတွင်းပဋိပက္ခရေိယာတွင်နေထိုင်သူများ | ✓ | | | | | |
| ၁၃ | နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ | ✓ | | | | | |
| ၁၄ | ရွှေတွင်းလုပ်သားများ | ✓ | | | | | |
| ၁၅ | လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ | ✓ | | | | | |
| ၁၆ | နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ | ✓ | | | | | |
| ၁၇ | ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ | ✓ | | | | | |
| ၁၈ | ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ | ✓ | | | | | |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**မှတ်ချက်။** ။ကျေးရွာရှိလူငယ်များ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရသူများအတွက် အုပ်စု ကဏ္ဍအလိုက်ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင် မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူ ကျပန်းအလုပ်သမား များနှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသော် လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုနိမ့်ကြောင်း၊ လူငယ်များသည်အရက်သေစာ သောက်စားမှုရှိသော ကြောင့် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအနည်းအကျဉ်းသာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

**(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ**

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

| စဉ် | အဖွဲ့အစည်းအမည် | အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်) | အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ | | | လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်) | စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ကျား | မ | ပေါင်း | | |
| ၁ | မိဘဆရာအသင်း | ၁☐ ၂☐ ၃☒ | ၅ | ၅ | ၁၀ | ပညာရေး ☑ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☑<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑<br>လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐ | ကောင်း ☐<br>သင့် ☑<br>ညံ့ ☐ |
| ၂ | ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့ | ၁☐ ၂☐ ၃☒ | | ၁၇ | ၁၇ | ပညာရေး ☑ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☑<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑<br>လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐ | ကောင်း ☐<br>သင့် ☑<br>ညံ့ ☐ |
| ၃ | လယ်သ မား | ၁ ☒ ၂☐ ၃☐ | ၂၆ | | ၂၆ | ပညာရေး ☑ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☑<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑<br>လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐ | ကောင်း ☐<br>သင့် ☑<br>ညံ့ ☐ |
| ၄ | ဖူလတန်၊ ကိုရီးယား၊ မဟာ | ၁ ☒ ၂☐ ၃☐ | | ၂၈ | ၂၈ | ပညာရေး ☑ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☑<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑<br>လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐ | ကောင်း ☐<br>သင့် ☑<br>ညံ့ ☐ |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

**အုပ်စုအမျိုးအစား**

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စစ်ကုန်း**ကျေးရွာတွင် ဖွဲ့စည်းထားသော ကျေးရွာတွင်းလူထု အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှာ အဖွဲ့ဝင်(၁၀)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော မိဘဆရာအသင်း၊ အဖွဲ့ဝင်(၁၇) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ဝင်(၂၆)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လယ်သမားအဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။

## (က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

| စဉ် | အမည် | **အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်) | **အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်) |
|---|---|---|---|
| ၁ | | ၁▢၂▢ ၃ ▢၄▢ ၅ ▢၆▢၇ | ပညာရေး ▢ ငွေကြေး ▢<br>ကျန်းမာရေး ▢ ဘာသာရေး ▢<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▢ |
| ၂ | | ၁▢၂▢ ၃ ▢၄▢ ၅ ▢၆▢၇ | ပညာရေး ▢ ငွေကြေး ▢<br>ကျန်းမာရေး ▢ ဘာသာရေး ▢<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▢ |

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ-ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-GIZ, Aid, US စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ(ဥပမာ-သမဝါယမဦးစီးဌာန၏သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေနှင့် သမဝါယမချေးငွေ အဖွဲ့တို့သာရှိကြောင်း၊ တစ်ခြားမည်သည့်ချေးငွေမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ**

**(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး**

**(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု**

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

| စဉ် | မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား | အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် | အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် | ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက် |
|---|---|---|---|---|
| ၁ | မြေယာမဲ့ | ၈၂ | ၉ | မြေမဲ့ယာမဲ့ |
| ၂ | ၂.၅ကေအောက် | ၅ | ၁ | ဆင်းရဲသားတောင်သူ |
| ၃ | ၂.၅ကေမှ၅ကေကြား | ၂ | - | တောင်သူငယ် |
| ၄ | ၅ကေမှ၁၂.၅ကေကြား | ၁၇ | ၃ | တောင်သူလတ် |
| ၅ | ၁၂.၅ကေအထက် | ၂ | - | တောင်သူကြီး |
| **ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း** | | ၁၀၈ | ၁၃ | ⍓ |

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၀၈)စုအနက် မြေယာမဲ့ (၇၆)%၊ စိုက်ပျိုးမြေယာကေ(၂.၅)ကေအောက်ပိုင်ဆိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၅)%မရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုး မြေယာကေ (၂.၅)ကေနှင့် (၅)ကေကြား ပိုင်ဆိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၂)%)၊ စိုက်ပျိုးမြေယာကေ (၅)ကေနှင့် (၁၂.၅) ကေကြားပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူလတ်အိမ်ထောင်စု (၁၆)%ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုး မြေယာကေ (၁၂.၅)ကေအထက် ပိုင်ဆိုင်သူတောင်သူကြီးအိမ်ထောင်စု (၂)%ရှိကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

## (၂.၂.၁.၂)အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

| စဉ် | ရင်းမြစ် | ရေ သောက် (ဧက) | ရေရရှိနိုင်မှု | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်) | လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်) |
| ၁ | ဆည် | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၂ | ရေလွှဲဆည် | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၃ | မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၄ | ရေသွင်းမြောင်း | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၅ | အဝီစိတွင်း | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၆ | လက်ငင်ရေတွင်း | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၇ | စိမ့်စမ်းရေ | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☐ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |
| ၈ | ချောင်းရေ | - | တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐<br>ရာသီအလိုက် ☒<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☒<br>မဖြေဆိုပါ ☐ | လျော့ ☒ တိုး ☐<br>အပြောင်းအလဲမရှိ ☐ |

ရင်းမြစ်...(၁)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု၊(၂)ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည်အဓိကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သော လယ်စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် မိုးရေသာ ရေအရင်းအမြစ်အဓိကအသုံးပြုကြလေ့ရှိကြောင်း၊ မိုးရေဖြင့် စိုက်ပျိုး ရေးလုံလောက်မှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

| သီးနှံ | စုစုပေါင်းစိုက်ဧက | တစ်ဧက အထွက်နှုန်း | | | | သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ | | သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်) | အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်) | ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | ယူနစ် | အနည်းဆုံး | အများဆုံး | ပျမ်းမျှ | မှ | ထိ | | | |
| စပါး | ၁၉၈.၉ | တင်း | ၅၀ | ၈၀ | ၆၅ | ဇွန် | အောက်တိုဘာ | မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐ | မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐ | မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐ |
| မတ်ပဲ | ၁၉၈.၉ | တင်း | ၁၅ | ၈ | ၁၁.၅ | နိုဝင်ဘာ | မတ် | မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐ | မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐ | မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐ |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ဧက(၁၉၈.၉)ဧကရှိပြီး မိုးစပါး ပျမ်းမျှ (၆၅)တင်း ထွက်ရှိကြောင်း၊ မတ်ပဲစိုက်ဧက(၁၉၈.၉)ဧကရှိပြီး ပျမ်းမျှ (၁၁.၅)တင်းထွက်ရှိကြောင်း၊ သီးနှံများ အတွက် ပံ့ပိုးရသော သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် မှာပုံမှန်ဖြစ်ကြောင်း၊ သီးနှံများ ဖြစ်ထွန်းမှု အကျိုး အမြတ်ရရှိမှုများမှာလည်းသင့်တင့် ကောင်းမွန်ကြောင်း၊ စပါးနှင့်မတ်ပဲကို စီးပွားဖြစ်စိုက် ပျိုးကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ**

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

| စက်အမျိုးအစား | တစ်ဦးချင်းပိုင် | ရွာပိုင် | အဖွဲ့ပိုင် | ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက် |
|---|---|---|---|---|
| ထွန်စက် | - | - | - | - |
| လက်တွန်းထွန်စက် | ၁၄ | - | - | ၁၂ |
| အစေ့ချကိရိယာ | - | - | - | - |
| ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် | - | - | - | - |
| ရိတ်သိမ်းစက် | - | - | - | - |
| ခြွေလှေ့စက် | ၁ | - | - | - |
| ရေစုပ်စက် | ၄ | - | - | - |
| ခြေနင်းရေတင်စက် | - | - | - | - |
| မြက်ရိတ်စက် | - | - | - | - |

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာသည် လယ်လုပ်ငန်းအား အဓိကလုပ်ကိုင်သော ဒေသဖြစ်သဖြင့် လယ်စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လက်တွန်းထွန်စက်(၁၄)စီး၊ ခြွေလှေ့စက်(၁)စီး နှင့် ရေစုပ်စက်(၄)စီး၊ လက်တွန်းထွန်စက်အား ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ(၁၂)ဦး ရှိကြောင်းနှင့် ကျေးရွာမှစုပေါင်း၍ အသုံးပြုရန်အတွက် ရွာပိုင်၊ အဖွဲ့ပိုင် စက်ကိရိယာများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

| **အခွင့်အလမ်း** | **ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**<br>(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန် |
|---|---|
| သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား | အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☒ သင့်တင့်မျှတ☐ မဖြေဆိုပါ☐ |
| လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု | အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှ☒ မဖြေဆိုပါ☐ |
| စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ် | ပေါများ ☒ အသင့်အတင့်ရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐ |
| ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု | အလွယ်တကူရသည ☐ ရသည်☐ မဖြေဆိုပါ☒ |
| သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု | မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☒ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ☐ |
| သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ နှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားအုပ်စုများ | လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☒ မဖြေဆိုပါ☐ |
| ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ | လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ☐ |
| လုပ်သားရရှိနိုင်မှု | အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ☐ |
| နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ | အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ☐ |
| သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု | သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင် သည် ☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ☐ |
| ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊ မိုးရေချိန်) | ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့် အလမ်း ကောင်းများမှာ လယ်အဓိကစိုက်ပျိုးရေးဒေသဖြစ်သဖြင့် လယ်မြေကိုကောင်းစွာအသုံးချကြ ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်လိုအပ်သော ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်း အားစုများဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်သမားရနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးချေးငွေတို့ရရှိနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုး ရေးအတွက် လိုအပ်သောသွင်းအားစုရေကို ချောင်းရေနှင့်အဝီစိတွင်းတို့မှ တိုက်ရိုက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ လယ် –မြေဆီမြေလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

## (၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

| **ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ** | **ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**<br>(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန် |
|---|---|
| သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား | မြေဆီသြဇာမကောင်း□ ရာသီဥတုမမှန်☒ မဖြေဆိုပါ□ |
| လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု | လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ□<br>လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်□<br>လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်☒<br>ပလပ်မြေများရှိသည်□ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်□<br>မဖြေဆိုပါ □ |
| စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ် | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☒ |
| ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု | အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ□ |
| သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☒ |
| သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☒ |
| ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☒ |
| လုပ်သားရရှိနိုင်မှု | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☒ |
| နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☒ |
| သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု | သီးနှံများကိုလယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ □သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ□<br>မဖြေဆိုပါ☒ |
| ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု | ဆိုးရွားစွာကျ□အသင့်အတင့်ကျ☒အနည်းငယ်□မဖြေဆိုပါ □ |
| ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့် သီးနှံများနှင့် ပတ်သက်သောသတင်းအချက်အလက်လက်လှမ်းမီမှု | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| ရာသီအလိုက် ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီမှု | အလွယ်တကူမရနိုင် □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ ☒ |

ရင်းမြစ်...(၁)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဌာနမျာ:စီး ဌာနများ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။**စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာအခက်အခဲများ မှာ စိုက်ပျိုးရေးသုံးအရင်းအနှီးကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးယူရရှိပြီး ထုတ်ချေးချိန် နောက်ကျခြင်းတို့ကြောင့် စပါးနှင့်မတ်ပဲထွက်ရှိချိန်တွင် ဈေးနှုန်းကျဆင်းနေသည့်အခါ အများစု သည် မိမိတို့သီးနှံ ထုတ်ရောင်းရသဖြင့် အကျိုးအမြတ်များစွာဆုံးရှုံးရခြင်း၊ ယခုနှစ်တွင် စိုက်ခင်း များတွင်ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုဆိုးရွားခြင်းတို့ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

### (၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

| မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း | မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု | ကောင်ရေ |
|---|---|---|
| **မွေးမြူရေး** | | |
| နွား | ၁ | ၁ |
| နို့စားနွား | - | - |
| ကျွဲ | - | - |
| မြင်း | ၃ | ၃ |
| မြည်း | - | - |
| လား | - | - |
| ဆိတ် | - | - |
| သိုး | - | - |
| ဝက် | - | - |
| ကြက် | ၅၀ | ၃၀၀ |
| ဘဲ | - | - |
| နွားနောက် | - | - |
| **ငါးလုပ်ငန်း** | - | - |
| ငါးကန် | - | - |
| ပုဇွန်ကန် | - | - |
| ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း | - | - |
| ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း | - | - |
| ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း | - | - |

ရင်းမြစ်…(၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။ **လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုမှာ နွားမွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု(၁)အိမ် အကောင်ရေ(၁)ကောင်၊ မြင်းမွေးမြူသောအိမ်ထောင်စု(၃)အိမ် အကောင်ရေ (၃)ကောင်၊ ကြက်မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု(၅၀)အိမ် (၃၀၀)ကောင်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကြက်၊ဘဲ၊ နွားမွေး မြူရေးကဏ္ဍတွင် ပြဿနာအခက်အခဲများရှိ၍ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူကြခြင်းမဟုတ်ပါ။

**(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

| **အခွင့်အလမ်း** | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟုယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)** |
|---|---|
| **မွေးမြူရေး** | |
| စားကျက်မြေ | ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| ရေရရှိမှု | အလုံအလောက်ရနိုင် ☐ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု | မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐မျိုးကောင်း တိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| ချေးငွေ | ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာဆေး စသည်) ဈေးကွက် | သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု | နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရ နိုင်သည်☐ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု | ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု | အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| **ငါးလုပ်ငန်း** | |
| ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား | အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |

| **အခွင့်အလမ်း** | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟုယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)** |
|---|---|
| ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု | လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☒ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ချေးငွေ | လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု | သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ | နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။☐နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု | ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချ နိုင်သည် ☐ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချ နိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု | လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊ မိုးရေချိန်) | ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုမှာ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ငါးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ချောင်းထဲတွင် ဟင်းစားအဖြစ် ရှာဖွေစားသောက်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ**

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

| **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ** | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်မျာကိုရွေးရန်။) |
|---|---|
| **မွေးမြူရေး** | |
| စားကျက်မြေ | စားကျက်မြေရှားပါသည် ☒ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ရေရရှိမှု | ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု | မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☒ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |

| **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ** | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်များကိုရွေးရန်။) |
|---|---|
| ချေးငွေ | ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ ☒ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစ ာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက် | သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒<br>သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု | နည်းပညာအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ☒<br>နည်းပညာအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု | ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☒<br>ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေ နေရာလုံလောက်မှု | အလုံအလောက်မရှိပါ ☒ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| **ငါးလုပ်ငန်း** | |
| ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား | ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု | လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☒ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ချေးငွေ | လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ☒ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐<br>မဖြေဆိုပါ ☐ |
| သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု | သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☒<br>သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| နည်းပညာအကူအညီ နှင့်နည်းလမ်းများ | နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☐<br>နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု | ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☒<br>ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု | လွယ်ကူပါသည် ☐ မလွယ်ကူပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ပြင်း ထန်သောရာသီဥတုအခြေ အနေများ(ဥပမာ-ရေကြီး ခြင်းနှင့်မိုးခေါင်ခြင်း) | ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| အပူချိန်ပြောင်းလဲမှု ပိုမြန်ခြင်း | နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |

| ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်မျာကိုရွေးရန်။) |
|---|---|
| မိုးရွာသွန်းမှုပိုများခြင် | နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့်ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များလက်လှမ်းမီခြင်း | အလွယ်တကူမရ ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဦးစီးဌာန ၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်၊ နွားမွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် ပြဿနာ အခက်အခဲများရှိ၍ စီးပွားဖြစ်မမွေးမြူကြခြင်းမဟုတ်ပါ။

**(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ**

(၁) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

| အခွင့်အလမ်း | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင် သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များ ရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်မျာကိုရွေးရန်။) |
|---|---|
| လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု | များ ☐ အသင့်အတင့် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း | ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☒ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း | ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ သင့်အတင့်နားလည်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ | ကောင်း ☐ သင့် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း | ကောင်း ☐ သင့် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း | ကောင်း ☐ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |

| အခွင့်အလမ်း | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင် သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်များကိုရွေးရန်။) |
|---|---|
| ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း | လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း | နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု နိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက် မှုအခြေအနေ | ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း | များ ☐ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ကျေးရွာနှင့် ဇလွန်မြို့သို့ တိုက်ရိုက် စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်များ၊ ဝွန်ဒေါင်းများ ဆက်သွယ်သွားလာမှုပြုနိုင်ပြီး ကျေးရွာ၏ဒေသထွက်ကုန်များအား ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်း ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ**

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက် အခဲများ

| ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ | **ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင် သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်အလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များ ရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသော အကွက်များကိုရွေးရန်။) |
|---|---|
| လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု | ရှားပါး ☒ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသ ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း | ဈေးကွက်မကောင်း ☐ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း | ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ☐<br>လုံးဝနားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒ |
| လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ | ညံ့ ☐ အလွန်ညံ့ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း | ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်☒ကုန်ကြမ်းမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐ |
| လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း | ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း | လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ☐<br>ချေးငွေမရပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း | နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ☐နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း | ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ☐ လုံးဝမတတ်☐<br>မဖြေဆိုပါ ☒ |
| အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း | အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း☒<br>လုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ဇလွန်မြို့နှင့်(၉)မိုင် (၂)ဖာလုံကျော်ကွာဝေးပြီး လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများသည် လက်ရှိအခြေအနေ ထက်ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများ၊ ဝင်ငွေတိုးပွားမှုများ မရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

### (ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

| စဉ် | ပုံစံ | အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် | ပြည်တွင်း | | | ပြည်ပ | | | လူဦးရေ | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ကျား | မ | ပေါင်း | ကျား | မ | ပေါင်း | ကျား | မ | ပေါင်း |
| ၁ | 'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေ | ၄၁ | ၁၉ | ၂၅ | ၄၄ | ၅ | ၉ | ၁၄ | ၂၄ | ၃၄ | ၅၈ |
| ၂ | ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ | | | | | | | | | | |
| | ၃ လ အထိ | | ၂ | ၃ | ၅ | ၅ | - | ၅ | ၇ | ၃ | ၁၀ |
| | ၆ လ အထိ | | ၁ | ၁ | ၂ | - | - | - | ၁ | ၁ | ၂ |
| | ၁၂ လ အထိ | | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | ၁၂ လ အထက် | | ၁၆ | ၂ | ၃၇ | - | ၉ | ၉ | ၁၆ | ၃၀ | ၄၆ |

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်း အရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ်တစ်ကြေး သို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **'ရွှေ့ပြောင်း သွားလာနေထိုင် သူ'**ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူ များသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံး ဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေး ကုသမှု ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက် ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤ ဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စစ်ကုန်း**ကျေးရွာတွင် ပြည်ပ/ပြည်ပသို့သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု (၄၁)အိမ်ရှိကြောင်း၊ ပြည်တွင်းတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူ ကျား(၁၉)ဦး၊ မ(၂၅)ဦး၊ ။ စုစုပေါင်း (၄၄)ဦးရှိကြောင်း၊ ပြည်ပတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူ ကျား(၅)ဦး၊ မ(၉)ဦး၊ ။ စုစုပေါင်း (၁၄)ဦး ရှိကြောင်း၊ လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

| စဉ် | အကြောင်းအရာ | လူဦးရေ | |
|---|---|---|---|
| | | ကျား | မ |
| ၁ | ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် | ၂၄ | ၃၄ |
| ၂ | နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း | - | - |
| ၃ | ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း | - | - |
| ၄ | လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health) | - | - |
| ၅ | အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထား ခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ | - | - |

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ ပြည်တွင်းသွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများသည် ပိုမိုကောင်း မွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့်အခွင့်အလမ်းများရရှိစေရန် သွားရောက်လုပ်ကို်င‌ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

| **စဉ်** | **အကြောင်းအရာ** | **အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်** | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **စုစုပေါင်း** | **မြင့်** | **လတ်** | **နိမ့်** |
| ၁ | ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် | ၄၁ | ၂၈ | ၁၃ | - |
| ၂ | ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ | | | | |
| | - က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ) | - | | | |
| | - ခ။ ဘဏ် | ၁၄ | | | |
| | - ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း | ၂၇ | | | |

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသောသူများမှ ပြန်ပို့ငွေကို ဘဏ်နှင့် လူကြုံတို့ဖြင့် ပို့ဆောင်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်**

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

| **ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု** | **အနီးဆုံးဈေး**<br>(အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်) | **အကြီးစားဈေးကွက်**<br>(အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်) |
|---|---|---|
| **ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)** | ဇလွန်မြို့ | ဟင်္သာတမြို့ |
| **ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)<br>(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)** | ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မှ ၁ဝ မိုင် ☒ ၁ဝ မှ ၁၅ မိုင် ☐<br>၁၅ မိုင် အထက် | ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐<br>၂၁ မှ ၃ဝ မိုင် ☒ ၃ဝ မှ ၅ဝ မိုင် ☐<br>၅ဝ မှ ၁ဝဝမိုင်☐ ၁ဝဝမိုင်အထက်☐ |
| **သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း** | ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ် ⍓<br>ကား/ထော်လာဂျီ ⍓ ရထား ☐<br>သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐လှေ ☐<br>စက်လှေ☒ | ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်<br>⍓ကား/ထော်လာဂျီ ⍓ရထား ☐<br>သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐လှေ ☐<br>စက်လှေ☒ |
| **ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)** | စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ⍓ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း⍓ အဝတ်အထည်⍓<br>ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊<br>ပရိဘောဂများ⍓<br>ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☐ | စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ⍓ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း⍓ အဝတ်အထည်⍓<br>ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊<br>ပရိဘောဂများ⍓<br>ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ⍓ |
| **ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ** | ကောင်း ☐ သင့် ⍓ ညံ့☐ | ကောင်း ☐ သင့် ⍓ ညံ့☐ |
| **ဝန်ဆောင်မှု** | ကောင်း ☐ သင့် ⍓ ညံ့☐ | ကောင်း ☐ သင့် ⍓ ညံ့☐ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။**   ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုတို့အတွက် (၉) မိုင်ကျော် ကွာဝေးသော အနီးဆုံးဈေး"ဇလွန်ဈေး'သို့ ဆိုင်ကယ်၊ ကား/ ထော်လာဂျီတို့ဖြင့် ဆက်သွယ် သွားလာကြပြီး စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်)၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း၊ အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

| ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ | ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား | ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ | အတိုးနှုန်း (လ) | အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု | ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ |
|---|---|---|---|---|---|
| အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်) | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ ☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | ၃-၆လအတွင်း☒<br>၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐<br>တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☒<br>၂ မှ ၅%☐<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက် ☐ | လိုအပ်သည်☐<br>မလိုအပ်ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |
| သမဝါယမအသင်း | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ ☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | ၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှတစ်နှစ်ထိ☒<br>တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☒<br>၂ မှ ၅%☐<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက် ☐ | လိုအပ်သည်☐<br>မလိုအပ်ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |
| ပုဂ္ဂလိကဘဏ် | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ ☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | ၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှတစ်နှစ်ထိ☒<br>တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☒<br>၂ မှ ၅%☐<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက် ☐ | လိုအပ်သည်☐<br>မလိုအပ်ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |
| ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ ☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | ၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှတစ်နှစ်ထိ☒<br>တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☒<br>၂ မှ ၅%☐<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက် ☐ | လိုအပ်သည်☐<br>မလိုအပ်ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |
| အဖွဲ့လိုက်ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ် | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ ☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | ၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှတစ်နှစ်ထိ☒<br>တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☒<br>၂ မှ ၅%☐<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက် ☐ | လိုအပ်သည်☐<br>မလိုအပ်ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| ငွေချေးပေးသူ | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ<br>☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | နေ့စဉ်☐<br>လစဉ်☒<br>၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐<br>တစ်နှစ်အထက်☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☐<br>၂ မှ ၅%☒<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက်<br>☐ | လိုအပ်<br>သည်☐<br>မလိုအပ်<br>ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |
| အပေါင်ဆိုင် | ကာလတိုချေးငွေ☒<br>ကာလလတ်ချေးငွေ<br>☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☐ | နေ့စဉ်☐<br>လစဉ်☒<br>၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐<br>တစ်နှစ်အထက်☐ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☐<br>၂ မှ ၅%☒<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက်<br>☐ | လိုအပ်<br>သည်☐<br>မလိုအပ်<br>ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |
| မိတ်ဆွေနှင့်<br>ဆွေမျိုးများ | ကာလတိုချေးငွေ☐<br>ကာလလတ်ချေးငွေ<br>☐<br>ကာလရှည်ချေးငွေ☒ | နေ့စဉ်☐<br>လစဉ်☐<br>၃-၆လအတွင်း☐<br>၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐<br>တစ်နှစ်အထက်☒ | အတိုးမဲ့☐<br>၁ မှ ၂%☐<br>၂ မှ ၅%☒<br>၅ မှ ၁၀%☐<br>၁၀%ထက်<br>☐ | လိုအပ်<br>သည်☐<br>မလိုအပ်<br>ပါ☒ | နည်းသည်☒<br>ရှိသည်☐<br>မရှိပါ ☐ |

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံးတစ်ရက်မှအများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊ **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ **ကာလရှည်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ ဟုသတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေး ပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စစ်ကုန်း**ကျေးရွာရှိလယ်သမားအများစုမှ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ (အတိုးနှုန်းပြား၈၀)ကို ချေးယူကြကြောင်း၊ အခြားမည်သည့်ချေးငွေများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု**

**(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**

ဇယား(၂၉)ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

| **အကြောင်းအရာ** | **အခက်အခဲ** | **အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ"ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ"ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလိုပါ။** |
|---|---|---|
| မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |
| အပင်မျိုးစိတ်များ | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |
| ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |
| ရေအရင်းအမြစ် | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |
| ငါးမျိုးကွဲများ | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |
| အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |
| စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု | ရှိ ☐ မရှိ ☒ | မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၌ လယ်အဓိကလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာဖြစ်သဖြင့် လယ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း တို့မှ ထွက်ရှိသော အမှိုက်များအား မြေစာအဖြစ် ပြန်လည်သုံးစွဲခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိကြောင်း၊ နေအိမ်များမှ ထွက်ရှိသည့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအားတစ်ဦးချင်းတစ်ယောက်ချင်း စနစ်တကျစွန့်ပစ်ကြခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသော်လည်း ကျေးရွာအဆင့် သီးသန့်နေရာ စီမံထားခြင်းမျိုးမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ယခုနှစ်အခါ၌ လယ်ယာစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုဆိုးရွားကြောင်း၊ ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု ကိုကာကွယ်ရန် သဘာဝမြေသြဇာသုံးစွဲမှု နည်းပါးပြီး အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်သော ပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုလေ့ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရေးလိုအပ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဆ) ပညာရေး**

**(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု**

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

| အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု | ကျား | မ | ပေါင်း |
|---|---|---|---|
| စာမတတ်သူဦးရေ | ၂၁ | ၁၁ | ၃၂ |
| မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ | ၁၁၆ | ၁၂၂ | ၂၃၈ |
| အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ | ၃၂ | ၂၆ | ၅၈ |
| အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ | ၇ | ၁၁ | ၁၈ |
| တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ | - | - | - |

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏</u> <u>**ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှအသိအမှတ်ပြုထားသော**အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက် ဆဲသူများကိုသာ</u> ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမပြုဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုသာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင်သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/အခြေအနေကို ဆိုလိုပါ သည်။

ဥပမာ - <u>**ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်**</u> အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက **'အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)** ရှိသည် ဆိုပါက **'မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ **'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး(ဘက-ကျောင်း)'**ကိုဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာပညာရေးအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်း ရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက**'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'**တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူ ပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက **'စာမတတ်သူဦးရေ'** တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ ကျား(၂၁)ဦး၊ မ(၁၁)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၃၂)ဦး၊ မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၁၁၆)ဦး၊ မ(၁၂၂)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၂၃၈)ဦး၊ (၆၉)% ရှိကြောင်း၊ အလယ်တန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၃၂)ဦး၊ မ(၂၆)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၅၈)ဦး၊ (၁၇)% ရှိကြောင်း၊အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ကျား(၇)ဦး၊မ(၁၁)ဦး၊စုစုပေါင်း(၁၈)ဦး၊(၅)%ရှိကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူဦးရေ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဆ–၂)　　　ကျောင်းတတ်နှုန်း**

ဇယား (၃၁)　ကျောင်းတတ်နှုန်း

| ပညာရေးအဆင့်အတန်း | ကျား | မ | ပေါင်း |
|---|---|---|---|
| မူလတန်း | ၁၂ | ၁၀ | ၂၂ |
| အလယ်တန်း | ၁ | ၄ | ၅ |
| အထက်တန်း | ၁ | ၄ | ၅ |
| တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် | ၁ | ၂ | ၃ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။　။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှအသိအမှတ်ပြုထားသောစာသင်ကျောင်းများ၊တက်ကသိုလ်/ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင်'**ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး**'ကိုသင်ယူဆည်းပူးနေသောကျောင်းသူ/သားများကိုအခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ် ထားသော ပညာရေးစနစ်/ **သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ** သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာ၌ လက်ရှိကျောင်းတက်နှုန်းအဆင့်မှာ မူလတန်းအဆင့် ကျား (၁၂)ဦး၊ မ(၁၀)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၂၂)ဦး၊ (၆)%ရှိကြောင်း၊ အလယ်တန်းအဆင့် ကျား (၁)ဦး၊ မ(၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅)ဦး၊ (၁)%ရှိကြောင်း၊ အထက်တန်းအဆင့် ကျား(၁)ဦး၊ မ(၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅)ဦး၊ (၁)%ရှိကြောင်း၊တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့် ကျား(၁)ဦး၊ မ(၂)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃)ဦး၊ (၁)% ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ**

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

| အကြောင်းအရာ | ကျောင်းအဆင့် | | |
|---|---|---|---|
| **က။** ကျောင်းအဆင့် | မူလတန်း☒ မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း☐ | | |
| **ခ။** ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်) | ၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐ | | |
| **ဂ။** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု | ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☒ ကား ☐ | | |
| **ဃ။** စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ) | ၉၀'x၃၀' ကွန်ကရစ်သုံးခန်းတွဲ၊ သွပ်မိုး/ပျဉ်ကာ/ပျဉ်ခင်းဟောင်းဆောင် | | |
| **င။** အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး | ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ | | |
| စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု | လုံလောက်မှုရှိသည် ☒ မလုံလောက်ပါ ☐ | | |
| ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ | ကောင်း☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မရှိ ☐ | | |
| ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု | တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☒ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐ | | |
| ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ | **ကျား** | **မ** | **ပေါင်း** |
| အစိုးရခန့် | ၂ | ၃ | ၅ |
| ကျေးရွာခန့် | - | - | - |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စစ်ကုန်း**ကျေးရွာတွင် ရွာထိပ်ပိုင်းတွင် (အ.မ.က)စာသင်ကျောင်းတည်ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် (၉၀'x၃၀' )အတိုင်းအတာရှိ စာသင်ဆောင်ရှိပြီး ကျောင်းဆရာ(၂)ဦး၊ ကျောင်းဆရာမ(၃)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၅)ဦးရှိကြောင်း၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လုံလောက်မှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဆ-၄)　　ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ**

ဇယား(၃၃)　ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

| အခက်အခဲ/ပြဿနာ | ရှင်းလင်းချက် |
|---|---|
| ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု | လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐ |
| တပည့် - ဆရာ အချိုး | ၄၀ : ၁ အောက် ☐ ၄၀ : ၁ အထက် ☒ |
| မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း | မရှိ ☐ နည်း ☐ လတ် ☒ များ ☐ |
| မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ် | ရှိ ☐ မရှိ ☒ |
| ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ | လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐ |
| ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ် မတက်နိုင်မှု | မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ☒ |
| ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု | မရှိ ☐ နည်း ☒ |
| မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ | ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ |
| ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း | မရှိ☒ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ☐ |

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အခက်အခဲတစ်စုံ တစ်ရာမရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဇ)　　ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ**

**(ဇ-၁)　　အဖြစ်များသော ရောဂါများ**

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

| စဉ် | ရောဂါ | ပျံ့နှံမှု/ ဖြစ်ပွားမှု |
|---|---|---|
| ၁ | ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၂ | သွေးလွန်တုပ်ကွေး | မြင့် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐ |
| ၃ | ငှက်ဖျား | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၄ | အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၅ | HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၆ | တီဘီ | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၇ | ဆီးချို | မြင့် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐ |
| ၈ | သွေးတိုး | မြင့် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐ |
| ၉ | အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ) | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၁၀ | အာဟာရ ချို့တဲ့မှု | မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒ |
| ၁၁ | အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ | မြင့် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် သာမန်ရာသီဖျားရောဂါများမှလွဲပြီး အခြား မည်သည့်ကူးစက်ရောဂါမျှမရှိပါကြောင်း၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုးနှင့် သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု အနည်းအကျဉ်းသာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

| **စဉ်** | **ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်) | **ရှိ** | **မရှိ** |
|---|---|---|---|
| ၁ | အဆုပ်ရောဂါ | | ✔ |
| ၂ | ဆံ့ဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ | | ✔ |
| ၃ | ပိုလီယိုရောဂါ | | ✔ |
| ၄ | မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း) | | ✔ |
| ၅ | ဝက်သက်ရောဂါ | | ✔ |
| ၆ | အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု | | ✔ |
| ၇ | အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်) | | ✔ |
| ၈ | အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ် | | ✔ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း၌ မည်သည့်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမျှမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)**

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

| **ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု** | **ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)** | **အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု** |
|---|---|---|
| ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☒<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀ မိုင် အထက် ☐ | ရှိ ☒<br>မရှိ ☐ |

| **ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု** | **ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)** | **အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု** |
|---|---|---|
| တိုက်နယ်ဆေးရုံ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☒<br>၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀ မိုင် အထက် ☐ | ရှိ ☑<br>မရှိ ☐ |
| မြို့နယ်ဆေးရုံ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☒<br>၁၀ မိုင် အထက် ☐ | ရှိ ☑<br>မရှိ ☐ |
| ဆေးဆိုင် | ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☑<br>ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☐ | ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည် ☑<br>ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ ☐ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အနေဖြင့် (၁)မိုင်ကျော်ဝေးသော ကံစုကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိခြင်း၊ (၂)မိုင် အကွာတွင် ပျဉ်းမကုန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံရှိပြီး ၊ (၉)မိုင်ကျော်အကွာတွင် ဇလွန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး ရှိပါသည်။ (၂၃)မိုင် အကွာတွင် ဟသ်ာတပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးရှိပြီး ဆေးရုံအတွင်း တွင် အခန်း၊ ကုတင် ပြည့်စုံလုံလောက်မှုရှိခြင်း လိုအပ်သောအခန်း၊ ကုတင်ပြည့်စုံ လုံလောက် မှုရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး**

**(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု**

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

| **ရေရရှိနိုင်မှု** | **အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု** | **သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ') | **ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည် အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါက ဖြေရန်မလို) | **သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်) |
|---|---|---|---|---|
| ရေတွင်း | - | ရှိ ☐ မရှိ ☐ | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| အဝီစိတွင်း/ စက်တပ် | - | ရှိ ☐မရှိ ☐ | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| အဝီစိတွင်း/ တုံကင် | ကိုယ်ပိုင် ၄၅လုံး အငှား ၆၃လုံး | ရှိ ☒ မရှိ☐ | ကောင်း☐ သင့် ☑ ညံ့☐ | နွေ ☑<br>မိုး ☑<br>ဆောင်း ☑ |
| မိုးရေ သိုလှောင်ကန် | - | ရှိ ☐ မရှိ ☐ | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| မြစ်/ချောင်းရေ | - | ရှိ ☐ မရှိ☐ | ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| ရေကန် | | ရှိ ☐ မရှိ☐ | ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| စိမ့်စမ်းရေ | | ရှိ ☐ မရှိ☐ | ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ ကိုယ်ပိုင်တုံကင်တွင်းအသုံးပြုသူ အိမ်ထောင်စု (၄၅)အိမ်ရှိကြောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်တုံကင်တွင်းမရှိ၍ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု (၆၃)အိမ်ရှိကြောင်း၊ တုံကင်တွင်းနှင့် ရေတွင်းတို့မှ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း၊ ရာသီသုံးပါးစလုံး သောက်သုံး ရေအတွက်လုံလောက်မှုရှိသော်လည်းအရည်အသွေးပြည့်မီသော၊ ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက် သုံးရေအတွက် စက်ရေတွင်း တူးဖော်လိုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)**

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

| သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား | သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု |
|---|---|
| **သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု** | - |
| ရေဆွဲ အိမ်သာ | - |
| ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ | ၁၀၈ |
| **မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု** | - |
| တွင်း/ဇလားအိမ်သာ | - |
| တွင်းမရှိ အိမ်သာ | - |
| အိမ်သာမရှိ | - |

**ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။**

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိအိမ်ခြေ (၁၀၈)အိမ်မှာ ရေလောင်းယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

| စဉ် | ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့် သောအချက်များ | ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန် | |
|---|---|---|---|
| ၁ | ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု | ရှိ ☐ | မရှိ☒ |
| ၂ | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု | ရှိ ☒ | မရှိ ☐ |
| ၃ | လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ | ရှိ ☐ | မရှိ☒ |
| ၄ | အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု ၏အသိအမြင်ရှိမှု | ရှိ ☒ | မရှိ ☐ |
| ၅ | အမျိုးသမီးများ သတင်းအချက်အလက်နှင့်သင တန်းများလက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေး ဆိုင်ရာတိုးချဲ့ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ အိမ်တွင်း မှုသက်မွေးသင်တန်းများ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုနှင့် အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ) | ရှိ ☐ | မရှိ☒ |
| ၆ | အမျိုးသမီးများ၏ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု များလက်လှမ်းမီမှု | ရှိ ☒ | မရှိ ☐ |
| ၇ | စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍ များတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် တူညီသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ | ရှိ ☒ | မရှိ ☐ |
| ၈ | အိမ်ထောင်စု(သို့မဟုတ်) ကျေးရွာထက်ကျော်လွန် ၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လှုပ်ရှားမှု | ရှိ ☐ | မရှိ☒ |

ရင်းမြစ် (၁)အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ ကျားမရေးရာအခန်းကဏ္ဍပါဝင်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြကြောင်း၊ ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု အခြေအနေမျိုးမရှိကြောင်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတော့ရှိပါကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/ အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု(သို့) တိုင်ကြားမှုများ မရှိခဲ့ကြောင်း၊ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှု များအတွက် ဥပဒေနှင့်တရား မျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ထိုက်သင့်သလောက် အသိမြင်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဋ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

### (ဋ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

| လမ်းအမျိုးအစား | အမျိုးအစား | အရည်အသွေး | တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ် | ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု | လမ်းအရှည် (မိုင်) | ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးမှု ရှိပါကဖော်ပြရန် |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ရွာတွင်းလမ်း | ၁ ☒ ၂☐<br>၃ ☐ ၄☐<br>၅☐ | ကောင်း☐<br>သင့် ☒<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☒ | ပွင့်လင်းရာသီ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒ | ၀-၁ မိုင် ☒<br>၁-၅ မိုင် ☐<br>၅-၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀မိုင်အထက် ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ချဉ်းကပ်လမ်း | ၁ ☒ ၂☐<br>၃ ☐ ၄☐<br>၅☐ | ကောင်း☐<br>သင့် ☒<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ် အထက် ☒ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒ | ၀-၁ မိုင် ☒<br>၁-၅ မိုင် ☐<br>၅-၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀မိုင်အထက်☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ရွာချင်းဆက်လမ်း | ၁ ☒ ၂☐<br>၃ ☐ ၄☐<br>၅☐ | ကောင်း☐<br>သင့် ☒<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ် အထက် ☒ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒ | ၀-၁ မိုင် ☒<br>၁-၅ မိုင် ☐<br>၅-၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀မိုင်အထက် ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ကုန်ထုတ်လမ်း | ၁ ☒ ၂☐<br>၃ ☐ ၄☐<br>၅☐ | ကောင်း☐<br>သင့် ☒<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ် အထက် ☒ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒ | ၀-၁ မိုင် ☒<br>၁-၅ မိုင် ☐<br>၅-၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀မိုင်အထက် ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်မြေသားလမ်း–၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း–၂၊ကျောက်ချောလမ်း–၃၊ကွန်ကရစ်–၄၊ကတ္တရာလမ်း–၅၊

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းများမှာ (၁၈၁၅)ပေ အတိုင်းအတာရှိသော ရွာတွင်းလမ်းသာရှိကြောင်း၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနမှ VDP စီမံကိန်းဖြင့် (၁၈၁၅’ x ၄’ x ၆”) ကွန်ကရစ်လမ်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်ဆိုပါက ကျေးရွာရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ရာသီမရွေးသွားလာဆက်သွယ်ရေး လွယ်ကူချောမွေ့အဆင်ပြေသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၄–၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု**

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

| တံတား အမျိုးအစား | အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊ အမြင့်) | အရည်အသွေး | တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ် | ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု | ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးမှု ရှိပါကဖော်ပြရန် |
|---|---|---|---|---|---|
| ဆိပ်ခံတံတား | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ကွန်ကရစ်တံတား | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| သစ်သားတံတား | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ကြိုးတံတား | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ဝါးတံတား | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ရေပြွန် | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |
| ရေကျော် | | ကောင်း ☐<br>သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ | ၆လမှ ၁နှစ် ☐<br>၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐<br>၅နှစ်အထက် ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ | ရှိ ☐<br>မရှိ ☐ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင်းတွင် မည်သည့်တံတားမျှမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး**

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက် အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် ✔ခြစ်ပါ။)

| **သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး** | **အကွာအဝေး(မိုင်)** | **ယာဉ်အမျိုးအစား** | **ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု** |
|---|---|---|---|
| မြစ်ကြောင်း | ၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐<br>၅၀မိုင် အထက် ☐<br>အသုံးမပြုပါ ☒ | ၁☐ ၂☐ ၃☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ |
| ပင်လယ်ရေကြောင်း | ၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐<br>၅၀မိုင် အထက် ☐<br>အသုံးမပြုပါ ☒ | ၁☐ ၂☐ ၃☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ |
| အခြား (ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင်) | ၀ မှ ၁၀ မိုင် ☒<br>၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐<br>၅၀မိုင် အထက် ☐<br>အသုံးမပြုပါ ☐ | ၁☒ ၂☐ ၃☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ “ လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂– စက်လှေ၊ ၃– သင်္ဘော။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင်တို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာမှုမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ**

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

| ယာဉ်အမျိုးအစား | လှေ၊ သမ္ဗာန် | စက်လှေ | စက်ဘီး | မော်တော်ဆိုင်ကယ် | သုံးဘီးဆိုင်ကယ် | ထော်လာဂျီ | ကား | မြင်းလှည်း | နွားလှည်း |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| အရေအတွက် | - | - | ၁၆ | ၂၈ | ၁ | ၆ | - | - | - |

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် နီးစပ်ရာမြို့၊ ရွာများသို့ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ် တို့ဖြင့် သွားလာမှုအများဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များဖြစ်သည့် စက်ဘီး (၁၆)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၂၈)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၆)စီး ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(၄၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု**

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

| ရင်းမြစ် | အိမ်ထောင်စု | အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု | ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် | အခက်အခဲ |
|---|---|---|---|---|
| မဟာဓာတ်အားလိုင်း | - | - | ကောင်း☐သင့် ☐<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ |
| ဆိုလာစနစ် | ၉ | ၁ | ကောင်း☐သင့် ☒<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ☐ မရှိ ☒ |
| အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် | - | | ကောင်း☐သင့် ☐<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ |
| ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် | ၅ | - | ကောင်း☐သင့် ☒<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ☐ မရှိ ☒ |
| လေစွမ်းအင် | - | - | ကောင်း☐သင့် ☐<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ☐ မရှိ ☐ |
| ဇီဝလောင်စာ(ဘက်ထရီ) | - | - | ကောင်း☐သင့် ☐<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ |
| အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ် | ၉၄ | ၁၂ | ကောင်း☐သင့် ☒<br>ညံ့☐မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ☐ မရှိ ☒ |
| လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော | - | - | ☒ | ☒ |

ရင်းမြစ်(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။**စစ်ကုန်း**ကျေးရွာသည် လက်ရှိတွင် ဆိုလာအသုံးပြုသူ အိမ်ထောင်စု (၉)အိမ်၊ (၈)%ရှိပြီး ဒီဇယ်အင်ဂျင်အသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု(၅)အိမ် (၅)%ရှိကြောင်း၊ လျှပ်စစ်မီး အသုံးပြုသောအိမ်ထောင်စုမရှိကြောင်း၊ဖယောင်းတိုင်မီးအသုံးပြုသောအိမ်ထောင်စု(၉၄)အိမ်(၈၇)% ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဍ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ**

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

| စဉ် | ဖုန်း | ရေဒီယို | တီဗွီ | ဂြိုလ်တုစလောင်း | အင်တာနက်လက်လှမ်း မမီသော အိမ်ထောင်စု |
|---|---|---|---|---|---|
| **အရေအတွက်** | ၂၈ | - | ၁၆ | ၁၆ | - |

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရေးအတွက် ဖုန်း(၂၈)လုံး၊ တီဗွီ(၁၆)လုံး၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း(၁၆)လုံးရှိကြောင်း၊ mpt၊ telenol၊ ooredoo၊ mytel ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းအားလုံးဖြင့် ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

**(¡) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး**

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

| ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ | ဝန်ဆောင်မှု |
|---|---|
| လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု | ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု | ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း | ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု | ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု | မရှိ ☐ နည်း☒ များ ☐ |
| စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူ နိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက် များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များသည် သာရေး၊ နာရေးနှင့် ဘာသာရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် တက်တက်ကြွကြွဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်းတွင် နေထိုင်သော သူများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားပွဲများ ကျင်းပဆောင်ရွက်ကြကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူငယ်လူရွယ်များ စာပေဗဟုသုတများ စိတ်ဝင်စားလာစေရန်၊ ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများစုပေါင်း၍ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိကြောင်း၊အားကစားအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများနှင့်စာကြည့်တိုက်မရှိခြင်းကြောင့် လူငယ်များ လေ့လာလိုက်စားမှုအားနည်းနေသေးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ**

**(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု**

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

| ဝန်ဆောင်မှုများ | ကျား | မ |
|---|---|---|
| တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ |
| အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ် | ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ | ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐ |
| ဆိုင်ကလုန်း(သို့)အရေးပေါ်အခြေအနေအကာအကွယ်များနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ |
| မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ |
| မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ | ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☒ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ MPT, Telenor, Ooredoo ကဲ့သို့သောဖုန်းလိုင်းများမိသောကြောင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ကျေးရွာသူ/ သားများမှာ ဖုန်းဖြင့် Internetပင် အသုံးပြုနေကြပါသည်။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း အလွယ်တကူအကြောင်းကြားကာ အကူအညီရယူနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဏ-၂)မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

| မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ | လူကုန်ကူးမှု | | ခိုးမှု | | မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု | | အကြမ်းဖက်မှု | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | စိုးရိမ်ရသည် | ☐ | စိုးရိမ်ရသည် | ☐ | စိုးရိမ်ရသည် | ☐ | စိုးရိမ်ရသည် | ☐ |
| | သာမန် | ☐ | သာမန် | ☐ | သာမန် | ☐ | သာမန် | ☐ |
| | မရှိ | ☒ | မရှိ | ☒ | မရှိ | ☒ | မရှိ | ☒ |

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများ လုံးဝ မရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အရက်သေစာသောက်စားခြင်း အနည်းငယ်မျှသာရှိပါသည်။ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

**ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ**

| အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ | ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|
| • ကျေးရွာအခြေခံ အဆောက်အအုံ၊<br>• အဖွဲ့အစည်းများ | စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ပျဉ်းမကုန်း-ရှမ်းစု လမ်းမကြီး ကပ်လျက်တွင် တည်ရှိခြင်း၊ ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းရှိခြင်း၊ ကျေးရွာသည် ငွေကြေးခက်ခဲမှုရှိသော်လည်း သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စအဝဝ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စည်းစည်းလုံးလုံး အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြခြင်းတို့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စစ်ကုန်းကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများလည်း အမျိုးသားများနှင့်အတူ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ |

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

| အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ | ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|
| • ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦ | စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင် အဓိကရွာလယ်လမ်းမကြီး တစ်လမ်းသာရှိပြီး မြေသားလမ်းအဆင့်သာဖြစ်နေသဖြင့် ရာသီမရွေးဖြတ်သန်းဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သော ကွန်ကရစ်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ |
| • လျှပ်စစ် | စစ်ကုန်းကျေးရွာသည် ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး ဆိုလာ၊ ဒီဇယ်အင်ဂျင်နှင့် ဘက်ထရီအိုး၊ ဖယောင်းတိုင်မီးတို့သာ အသုံးပြုနေပါသဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ နေးကွေးနေပါသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ |
| • ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး | ကျေးရွာရှိ သောက်သုံးရေမှာဖူလုံမှုရှိသော်လည်း အာဆင်းနစ်ကင်းသော၊ရေဝါမဖောက်သော၊ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေသန့် လိုအပ်မှု ရှိနေပါသည်။ |

နောက်ဆက်တွဲ(၃)

## အင်းတရော်အုပ်စု၊ စစ်ကုန်းကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်အခြေပြဇယား

| စဉ် | ပြဿနာ | အကြောင်းရင်း | အခြေအနေကောင်းများ | အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု | ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ | အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ၁ | **အခြေခံအဆောက်အဦ** | | | | | |
| | • တစ်နှစ်ပတ်လုံး လယ်ကူချော မွေ့စွာအသုံး မပြုနိုင်ခြင်း ကုန်ထုတ် ယာဉ်များ မဖြတ်သန်းနိုင် ခြင်း | • လမ်းမှာမြေသား လမ်းဖြစ်ခြင်း | • ကျေးရွာမှငွေ ကြေးပါဝင်ပူး ပေါင်းနိုင်ခြင်း<br>• လုပ်အားပွံ့ပိုး နိုင် ခြင်း | • ငွေကြေးမလုံ လောက်ခြင်း | • ကျေးလက်ဦးစီး၊ ကျေးလက်လမ်းဦး စီးဌာန၊ အလှူရှင် တို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာသူကျေးရွာ သားများပူးပေါင်းပါ ဝင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်သွားမည်။ | ကျေးရွာတွင်းလမ်း **ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း** |

| စဉ် | ပြဿနာ | အကြောင်းရင်း | အခြေအနေ ကောင်းများ | အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု | ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ | အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ၂ | **လျှပ်စစ်** | | | | | |
| | • ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အားနည်းခြင်း<br>• လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှေးကွေးခြင်း | • လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး မရရှိသေးခြင်း | • ကျေးရွာမှငွေကြေးပါဝင်ပူးပေါင်းနိုင်ခြင်း<br>• လုပ်အားပံ့ပိုး နိုင်ခြင်း | • ငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်း | • လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာန၊ အလှူရှင်တို့နှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများပူးပေါင်းပါဝင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ | လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း |
| ၃ | **ကျန်းမာသန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ** | | | | | |
| | ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သောရေသန့်မရရှိခြင်း | • ရေဝါဖောက်ခြင်း<br>• အာဆင်းနစ်မလွတ်ခြင်း | • | • | • ရေအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတို့နှင့်ချိတ်ဆက်၍ဆောင်ရွက်သွားမည်။ | စက်ရေတွင်းတည်ဆောက်ခြင်း |

## ကိုးကားစာရင်း

၁။ သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၂၁၊ ဇန်နဝါရီလ။

၂။ ၂၀၂၁ခု၊ နိုဝင်ဘာလက စစ်ကုန်းကျေးရွာတွင်ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသား များကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊